

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra filozofie a společenských věd

Okultismus v Třetí říši

Bakalářská práce

Autor: Ondřej Trutnovský
Studijní program: B6703 – Filosofie a společenské vědy
Studijní obor: Filosofie
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Michal Rigel Ph.D.

Čestné prohlášení

Tímto prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval pod vedením vedoucího Mgr. et Mgr. Michala Rigela, Ph.D. samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu

V Hradci Králové dne

.....
Ondřej Trutnovský

Zadání bakalářské práce

Autor:	Ondřej Trutnovský
Studium:	F16BP0190
Studijní program:	B6101 Filozofie
Studijní obor:	Filozofie a společenské vědy
Název bakalářské práce:	Okultismus v Třetí říši
Název bakalářské práce AJ:	Third Reich's Involvement in the Occult

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Tato bakalářská práce je snahou o rozkrytí tajemného oparu okolo legend spojující třetí říši a okultno. Dle některých příběhů z období třetí říše lze usuzovat, že okultismus jako takový měl své místo na ideologickém i vládnoucím stolci, kdy cílem práce je toto potvrdit či vyvrátit, bude-li to možné. Následným cílem práce je objevit konkrétní osoby ve vedení NSDAP a tedy i třetí říše, které měly vazby na okultní spolky, účastnily se jejich setkání či snad i obřadů a tyto odkrýt do té míry, kam až to dovolí dostupné zdroje a racionální uvažování. Tato práce byla zpracována na základě studia literárních pramenů zabývajících se touto problematikou. Informace poskytnuté autory jsou v práci předloženy, porovnány a podrobeny kritickému myšlení. Celkovým účelem této práce tedy je zjištění, zda v nacistickém Německu hrál okultismus výraznou roli a kdo byli jeho zastánci či odpůrci.

BAHN, Peter a Heiner GEHRING. Der Vril-Mythos. ISBN 3-930243-03-2 BEDÜRFTIG, Friedemann. Třetí říše a druhá světová válka: lexikon německého nacionálního socialismu 1933-1945. 1. vyd. Praha: Prostor, 2004, ISBN 80-7260-109-1 BERNARDOVÁ, Kristýna. Nacismus versus okultismus za protektorátu: Osudy Jiřího Arvéda Smíchovského a Jana Kefera. Academie, 2021. ISBN 978-80-200-3127-3 BURLEIGH, Michael. The Racial State: Germany 1933-1945. Cambridge University Press, 1991. ISBN 978-0-521-39802-2 CECIL, Robert. The Myth of the Master Race: Alfred Rosenberg and Nazi Ideology. Dodd Mead & Co., 1972. ISBN 0-396-06577-5 CONFINO, Alon. Why Did the Nazis Burn the Hebrew Bible? COPPA, Frank J. Controversial Concordats. The Catholic University of America Press, 1999. ISBN 9780813209203 Dobyvatelé ztracené archy [Raiders of the Lost Ark]. Režie Steven SPIELBERG. USA: Paramount Pictures, 1981 EDITORS, History.com. Holy Grail. History.com [online]. New York City: A&E Television Networks, 2017, 18.7.2017 EKKEHARD, Hieronymus. Jörg Lanz von Liebenfels: Handbuch zur "Völkischen Bewegung". 1. New York: Boston: K. G. Saur Verlag, 1996. ISBN 9783110964240 Exodus F. STONE, John. Elektronická kopie dopisu obsahující program Říšské církve [online]. 1941. Dostupné z: <http://docs.fdrlibrary.marist.edu/psf/box31/t296p01.html>. FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox. Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8 GOODRICK-CLARKE, Nicholas. Okultní kořeny nacismu, Votobia Praha, 1998, ISBN 80-7220-023-2 GOODRICK-CLARKE, Nicholas. The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4 GOODRICK-CLARKE, Nicholas. Helena Blavatsky (Western Esoteric Masters). 2. North Atlantic Books, 2011. ISBN 9781556434570 HAMANN, Brigitte. Hitler's Vienna: A Portrait of the Tyrant as a Young Man. Praha: Tauris Parke Paperbacks, 2010 Indiana Jones a Poslední křížová výprava [Indiana Jones and the Last Crusade]. Režie Steven SPIELBERG. USA: Paramount Pictures, 1989 KENT, Peter G. Between Rome and London: Pius XI, the Catholic Church and the Abyssinian Crisis of 1935-1936 KERSHAW, Ian. Hitler: A Biography. W. W. Norton & Company, 2008. ISBN 9788535917581 KERSHAW, Ian. Hitler: 1889-1936 Hubris.. W. W. Norton & Company, 2000. ISBN 0393320359 KIRKWOOD, Robert Charles. Who Hitler Is. 1. Clarendon Press, 1939. ISBN 9780198217053 KRAMER, Naomi. The Nazi Séance: The Strange Story of The Jewish Psychic in Hitler's Circle. Jewish Book Council [online]. New York: Jewish Book Council KURLANDER, Eric.

Hitler's Monsters: A Supernatural History of the Third Reich. Přednáška uveřejněná dne 31. 10. 2017 na YouTube [online]. KURLANDER, Eric. Hitlerova monstra. Academia, 2021. ISBN 978-80-200-3123-5 LEY, Willy- Pseudoscience in Naziland, 1947 Life in Nazi-controlled Europe: Religion. The Holocaust Explained [online]. Londýn: The Wiener Holocaust Library NOAKES, Jeremy. History, [online], ročník. 73, vydání. 238, 1988, JSTOR Novinový článek "Allies Capture Nazi Pagan Philosopher". National Library of Australia. 1945 Oficiální text distributora https://store.steampowered.com/app/9010/Return_to_Castle_Wolfenstein/ PHELPS, Reginald H. Before Hitler Came. 35. The University of Chicago Press, 1963. ISBN 3858000027 PRINGLE, Heather. The Master Plan: Himmler's Scholars and the Holocaust. 1. New York: Hyperion, 2006. ISBN 978-0-7868-6886-5 SHIRER, William L. The Rise and Fall of the Third Reich: A History of Nazi Germany. Secker & Warburg (1960). ISBN 0517102943 SINNETT, Alfred Percy. The Occult World. 2. Trübner & Co, 1885. ISBN 1633916294 SMITH, Kingsbury "The Execution of Nazi War Criminals" (1946). International News Service SPEER, Albert. Inside the Third Reich: Memoirs by Albert Speer. 1970, str. 115 STAUDENMAIER, Peter. Fascist Occultism and Its Close Relationship to Nazi Science. 2010 [online]

Zadávající pracoviště:	Katedra filosofie a společenských věd, Filozofická fakulta
Vedoucí práce:	Mgr. et Mgr. Michal Rigel, Ph.D.
Oponent:	Mgr. et Mgr. Iva Svačinová, Ph.D.
Datum zadání závěrečné práce:	24.8.2021
Datum odevzdání závěrečné práce:	31.7.2023

Poděkování

Děkuji mému vedoucímu práce Mgr. et Mgr. Michalu Rigelovi, Ph.D. za vedení bakalářské práce a poskytnutí cenných rad, kdy se i přes veškeré obtíže s dokončením této práce ujal funkce a bojoval nejen s netradičním postupem při dokončování práce, ale i s přístupem svým vlastním. Jelikož práce původně vznikala s jiným vedoucím, který byl poté vyměněn za pana Rigela, stál před ním nelehký úkol, a to hotovou bakalářskou práci dovést ke zdárnému vylepšení, doleštění a obhájení. Pro vedoucího práce byla tato situace zcela nová, ale nutno podotknout, že se s touto situací vypořádal vzorně a tímto mu náleží má osobní vděčnost, zejména kvůli přístupu mě samého, kdy jsem postupoval spíše jako solitér než týmový hráč, za což skládám omluvu.

Anotace

TRUTNOVSKÝ, Ondřej. *Okultismus v Třetí říši*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta. 2023. 52 s. Bakalářská práce. Vedoucí práce Mgr. et Mgr. Michal Rigel, Ph.D.

Ve své práci se zabývám tématem praktikování okultismu ve špičkách NSDAP v několika na sebe navázaných bodech, které společně pomohou rozkrýt mlhu nejistoty v tomto nepřilíš diskutovaném tématu.

Počínaje pop kulturou a jejím vnímáním okultních praktik v rukách George Lucase a Stephena Spielberga spolu s jejich Indianou Jonesem se pokusím dopátrat podnětů, které tyto muže vedly k tvorbě scénáře točícího se kolem Archy úmluvy a Svatého grálu, avšak tato kapitola práce nemá účel v tom, aby nastínila fakta, nýbrž je jakýmsi uvedením do tématu a nastíněním tématu, kterým se práce zabývá. Přesto je svázána, byť okrajově s některými, zde diskutovanými, tématy. Stejnou funkci tvoří pojednání o herním průmyslu, kde na poli tohoto tématu stojí na vrcholu titul *Wolfenstein*, konkrétně část *Return to Castle Wolfenstein*, který měl být inspirován činností *Ahnenerbe*.

Dalším rozebíraným bodem je samotný vznik nacistické ideologie, přesněji pohnutky vedoucí k jeho vzniku a okolnosti toto ovlivňující. Poodkrytí této problematiky může též skrývat okultní pohnutky, zejména v řadách vysokých představitelů NSDAP, avšak nikoliv jako samotný prvopočátek, ale pouze jako možný vedlejší efekt či pomocný hnací motor ideologie nacistického Německa. Zjištěné informace tedy mohou doplnit pouze jakési drobné pozadí vzniku nacismu v Německu a jeho následný růst.

Tímto se dostáváme ke stěžejnímu bodu, tj. k samotnému vzniku okultistických hnutí v třetí říši. V bádání po odpovědích na mnohé otázky dopomůže odborná literatura v této sféře. Zjištěné odpovědi budu dále moci aplikovat při pátrání po vysoce postavených nacistech, kteří mohli praktikovat okultismus a zjistit jejich pohnutky či jejich domnělé cíle a i při zjišťování, zda okultní spolky vůbec existovaly.

Po získání těchto odpovědí budou otevřené dveře ke studiu samotných okultních praktik, možném honu za artefakty opředeném mýty, z nichž velmi popularizovaným je Hitlerovo

vlastnictví třetiny Longinova kopí. Jako poslední bod mé práce bude úvaha nad možným dopadem a vlivem okultismu na dění ve třetí říši, ovlivňování úsudku a myšlení nacistických špiček.

Klíčová slova:

Adolf Hitler, nacismus, třetí říše, okultismus, okultní praktiky, církve, perzekuce

Annotation

TRUTNOVSKÝ Ondřej. *Third Reich's Ocultism*. Hradec Králové: University Hradec Králové, Department of philosophy, 2023. 52 pp. Bachelor thesis. Supervisor Mgr. et Mgr. Michal Rigel, Ph.D.

Starting with pop-culture and her perception of the occultism in the hands of George Lucas and Stephen Spielberg together with their Indiana Jones, I will try to find the primer which led to writing of the Indiana Jones' scenarios revolving around the Arch and the Holy grail, although this should not be taken as postulation of facts but this chapter should only provide a glimpse of this topic.

Another point would be the emerging of nazism, to be more precise, the motives which led to emergence of such a hateful ideology. Uncovering this might contemplate some occult thoughts in the high ranks of NSDAP personell.

By this point, we get to the merit itself, the rise of occult movements in the Third reich. In the search for answers, I'll be helped by literature and papers done by renowned experts in this sphere of knowledge. Questions answered would then help in uncovering some of the highest ranking officers and statesmen of the Third reich involved in these occult societies.

Key words:

Adolf Hitler, nacism, Third Reich, Ocultism, occult events, church, persecution

Zkratky, vysvětlení pojmů

NSDAP	Národně socialistická německá dělnická strana (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei)
Pangermanismus	všeněmectví, solidarita všech germánských národů
Nacismus	totalitní ideologie založená na nacionalismu, rasismu, prvcích socialismu, militarismu a antisemitismu
Teosofie	výraz, složený z řeckého theos (Bůh) a sofia (moudrost). Vznikl v souvislosti s hnutím esoterické spirituality, později se význam rozšířil na různé starší i mladší proudy duchovního života, založené na okultních jevech, mystice, tajemných tradicích a s příklonem k východním náboženstvím. Teosofické hnutí se tak dovolávalo prastarých kořenů, jak indických či tibetských, tak také antických (gnóze, Plótinus) a novověkých (Paracelsus, Jakob Böhme, Emanuel Swedenborg a další).

Obsah

Anotace.....	6
Annotation	8
Úvod	11
1 Nacistický okultismus a pop kultura	15
1.1 Dobyvatelé ztracené archy a Archa úmluvy	15
1.2 Poslední křížová výprava a Svatý grál	16
1.3 Wolfenstein	17
2 Možný počátek okultismu v Německu	18
2.1 Wotanismus a Listova teosofie	18
2.2 Helena Blavatská	20
3 Hitler a okultismus před Velkou válkou.....	23
3.1 Hitler a okultismus po Versailles	25
4 Alfred Rosenberg	27
5 Okultní společnosti Německa.....	29
5.1 Společnost vrilu	29
5.5 Společnost Thule	31
5.6 Ahnenerbe	32
6 Nacismus a náboženství	34
6.1 Spor s křesťany.....	34
6.2 Nacisté a vlastní církve.....	35
6.3 Rosenbergovo pozitivní křesťanství.....	37
7 Okultisté v okolí Adolfa Hitlera.....	42
7.1 Schutzstaffel	42
7.2 Jasnovidectví.....	43
7.3 Runy	44
8.0 Kontroverze.....	45
8.1 Kurlander a jeho vhlad	47
Závěr	50
Použité zdroje:	52

Úvod

Tématika druhé světové války jako takové je obecnou znalostí vyučovanou na všech základních školách. Každému absolventu povinné školní docházky jsou tedy známa data vzniku i konce tohoto konfliktu, osoby s ním spojené, pohnutky postav rozpoutávajících tuto válku, jejich osudy a dopad na poválečný svět. Málo je však známo o skutečnostech předcházejících vůbec vzniku politických uskupení, které budou mít po svém založení nemalý podíl na formování ideologií, které postihly tento svět, uvrhly jej do strachu, nenávisti a krvavého boje za rasovou čistotu světa a pangermanismus, kdy tyto ideologie mohly být formovány i za pomoci okultních praktik a nauk, které mohly být využity pro popularizaci či ospravedlnění činností a názorových proudů.

Pangermanismus - tj. úsilí o spojení německých zemí, rozšíření německého vlivu, podrobení jiných národů a rozšíření území zejména na východ a Balkán – byl po roce 1933 součástí oficiální ideologie třetí říše a od roku 1943 Velkoněmecké říše.¹

Tyto události před samotným zažehnutím plamene, který v Německu probudil válkychtivost, se nesmějí chápat jako podřadné, nedůležité či zanedbatelné, ale na druhou stranu je nutné je podrobit kritickému myšlení a pokusit se určit, jaký vliv mohly mít na formování Německé vnitrostátní politiky a nacistické ideologie. Toto téma vešlo do veřejného povědomí i skrze filmové příběhy fiktivní postavy velmi aktivního archeologa Indiana Jonese, který zmařil nacistům dva pokusy o získání silných mýtických artefaktů. Jmenovitě Archy úmluvy a Svatého grálu. Takováto interpretace však ve veřejnosti může vzbuzovat dojem posedlosti vedení nacistické třetí říše v získávání dávno ztracených či možná neexistujících artefaktů, které by, pokud by padly do rukou třetí říši, zajistily její triumf ve světové válce. Rozšířenou informací je vlastnictví části Longinova kopí právě nacisty. Legenda říká, že vlastník celého kopí bude také dobyvatel celého světa.

Právě ona populárně zkruslená a mlhou zahalená tématika této problematiky mě přivedla k tématu této bakalářské práce. Byť konkrétní obsah dvou ze tří původních filmů se dotýká artefaktů naší křesťanské kultury velmi blízkých, tak právě onen okultismus spojovaný s nacisty se blížil spíše k severskému pohanství. Při užším pohledu na tyto artefakty však

---

¹ ŽALOUDEK, Karel, Encyklopedie politiky, 2004, ISBN 80-7277-209-0, str. 335.

můžeme dojít k velmi rychlému závěru, a to k takovému, kdy Archa úmluvy by nacistům nebyla zhora k užítku. Tuto dle Starého zákona uložil Mojžíšovi postavit sám Hospodin za účelem úschovy desek s deseti příkázáními, které mu daroval na hoře Sinaj. Archa pak židovskému lidu poskytovala ochranu před nepřáteli a zaručovala jim vítězství v bitvách. Tedy nacistům, kteří se pokoušeli o vyhlazení lidu, který tato archa má chránit, by byla jen na škodu, jelikož jako nepřátele židovského lidu by je stihla zkáza taková, jakou jsme mohli právě i ve filmu sledovat. Přijde mi tedy nelogická samotná pohnutka k získání této archy. Dále se jedná o jeden ze symbolů židovství, tedy nacisté by měli spíše toužit Archu zničit, než ji užívat.

Svatý grál by však použitelný byl. Ten má dle pověsti vyléčit všechny choroby uživatele, omladit jej o několik let, zapudit hlad a žízeň. Může být však použit jen jednou na osobu. Při dalším užití z grálu nabývá jeho moc opačného účinku a uživatele zahubí. Použití se také omezuje pouze na jednoho člena rodiny. Takováto mocná zbraň by zajisté měla neskutečný efekt na vrácení vojáků na bojiště, léčení nezpůsobilých vojenské služby a zajisté by mohly být provedeny rozličné experimenty a pokusy například o „léčení“ homosexuality, která stála ve třetí říši mimo zákon.

Jednoznačně pozitivním efektem populárního zpracování je to, že může širší veřejnost přivést k historickému tématu. Veřejnost by ovšem neměla považovat smyšlený příběh za historická fakta, zejména v případě, pokud se jedná o akční film s fiktivními postavami a dějem.

Jedním z dalších bodů, na který se zaměřím, bude velmi důležité filozofické téma, a to deformace díla Friedricha Nietzscheho. Nejvýznamnějším interpretem Nietzscheho filozofie byl Alfred Baeumler. Tento národně socialistický filozof a intelektuál byl zodpovědný za znetvoření Nietzscheho díla. Budoucí historici studující toto téma Baeumlera přehlíželi, ignorovali jej a dostalo se mu označení „ersatz scholar“, akademický šarlatán, který ohnul a překroutil Nietzscheho myšlenku na každé stránce jeho díla.

Max Whyte uvádí jako nejpřesnější označení Baeumlerova překrucování slova Jacoba Golomba, kterého parafrázuje: „*J.G. smetl Beumlerovu notoricky známou a nekritickou interpretaci Nietzscheho radikálně antiliberální a antihumanistické vize pokroku. Mohl by*

*pouze pohrdat a odsuzovat totalitní režimy, které se dotkly jeho duše.*²“, čímž se zastává Nietzscheho a zpětně brání jeho osobu samotnou spolu s jeho učením proti nacismu, kterému naneštěstí přišel vhod.

Max Whyte také popisuje způsob, jakým národní socialisté šířili tuto znetvořenou ideologii mezi masy: *„Nietzsche dosáhl veřejného povědomí ve třetí říši skrze několik komunikačních kanálů, od poezie Gottfrieda Benny po propagandu Josepha Goebbelse a vojenská vydání jeho práce, vydané v barvě polní šedi, která povzbuzovala německé vojáky v druhé světové válce.*³“

Pro správné porozumění problematiky okultismu ve třetí říši je také zapotřebí se zaměřit na kořeny těchto způsobů uvažování a jejich praktiky. Ve své knize *The Occult Roots of Nazism* uvádá její autor Nicholas Goodrick-Clarke jako prvotní okultní uskupení na území Německa „*Völkische Bewegung*“ (lidové hnutí) a to již na konci devatenáctého století.

K tomuto hnutí vedla dlouhá a strastiplná cesta, kterou započala teosofistka Helena Petrovna Blavatská. Blavatská, zajímající se o nadpřirozeno, brzy přešla k zájmu o americký spiritualismus, aby zanedlouho poté založila v New Yorku roku 1875 Teosofickou společnost, kterou později přesunula do Indie. Blavatská ve svém díle spojuje myšlenky antické víry, poznatky z Darwinova evolučního díla a moderní vědecké poznatky. Tato modernizace pohledu na víru samotnou lákala mnohé. Německo nebylo výjimkou. Již v roce 1884 založil Wilhelm Hübbe-Schleiden první teosofickou společnost na území Německa, která však neexistovala dlouho. Hübe-Schleiden však pokračoval v šíření povědomí ohledně okultismu. Začal vydávat pravidelný měsíčník *Die Sphinx*. V této publikaci diskutoval témata od spiritualismu přes psychiku až po paranormální jevy. Jedním z příspěvatelů byl Eduard von Hartmann, který zde rozvinul svou filozofii individualismu.

Dalším hybatelem na poli s kvetoucím okultismem byl Franz Hartmann. Spolu se svými spolumysliteli vydával pravidelně časopis *Lotusbluthen*, který, jako první německá

---

² WHYTE, Max. “The Uses and Abuses of Nietzsche in the Third Reich: Alfred Baeumler's 'Heroic Realism'.” *Journal of Contemporary History*, [online] ročník. 43, vydání 2, 2008, JSTOR, dostupné na: www.jstor.org/stable/30036502, přeloženo z angličtiny.

³ WHYTE, Max. “The Uses and Abuses of Nietzsche in the Third Reich: Alfred Baeumler's 'Heroic Realism'.” *Journal of Contemporary History*, [online] ročník. 43, vydání 2, 2008, JSTOR, dostupné na: www.jstor.org/stable/30036502, přeloženo z angličtiny.

publikace, měl na svém obalu teosofistickou svastiku. Veškeré osoby působící v této době na půdě teosofismu přispěly ke vzniku tzv. „Ariosophy“. Goodrick Clarke popisuje scénu, na které tento myšlenkový směr vznikl: „*Pozadí, ve kterém se ariosofie rozvíjela, se skládalo z moderních idejí nacionalismu, antiliberalismu, kulturního pesimismu a rasismu.*⁴“. Tento směr byl také podpořen vznikajícím pan-germánským myšlením v Rakousku.

Práce bude založena na studiu literárních zdrojů, které pojednávají o tématu okultismu nejen ve třetí říši, ale i v období před jejím vznikem, nejen na území Německa, ale po celém světě, jelikož tento „myšlenkový směr“ mohl vzniknout za hranicemi Německa samotného, nebo i mimo Evropu a být dovezen ze zámoří. Ze zjištěných informací, které budou podrobeny kritickému myšlení podloženému obecnou znalostí historie a rozšířenému o další informace méně veřejnosti známé. Toto téma je samo o sobě opředené mýty a předpokládám, že se touto tematikou mnoho vědců či badatelů nezabývalo.

Okultismem, pro účely této práce, rozumějme soubor složený z víry, nauk, schopností či rituálů, jejichž použití má zajistit uživateli prospěch, ať už materiální tak i politický, tedy snahu o užití nadpřirozených sil ze zcela zistných důvodů.

Jako základní hypotézu uvádím, že okultismus a okultní praktiky byly přítomny v Německu již před vypuknutím války, kdy však tyto společnosti neměly silný vliv na formování ideologie režimu. Dále se domnívám, že některé špičky NSDAP byly zainteresované do okultních praktik, ať už jejich pohnutky byly jakékoliv.

---

⁴ NOAKES, Jeremy. History, [online], ročník. 73, vydání. 238, 1988, JSTOR, dostupné na: www.jstor.org/stable/24413971. Přeloženo z angličtiny.

1 Nacistický okultismus a pop kultura

Vzhledem k tomu, že jednou z mála populárních interpretací okultismu v třetí říši je kinematografické dílo Indiana Jones od George Lucase a Stevena Spielberga, rozhodl jsem se toto blíže popsat a navodit jistou vodící linku pro položení základu tohoto tématu a také popsat bájně předměty, které se v tomto filmovém počínu objevují. Dále lehce pohovoříme o videohře Wolfenstein, která se též dotýká úvahy, že třetí říše byla zainteresovaná do okultních praktik, kdy tato videohra má být inspirována Ahnenerbe, pseudovědeckou organizací založenou Himmlerem.

1.1 Dobyvatelé ztracené archy a Archa úmluvy

V roce 1981 vzešel z dílny George Lucase a Stevena Spielberga kinematografický počín nazvaný Indiana Jones a dobyvatelé ztracené archy. Příběh se odehrává ve druhé polovině třicátých let, tedy před druhou světovou válkou, která se nevyhnutelně blíží. Indiana Jones pracuje primárně jako profesor archeologie v USA. Je také velmi schopným historikem a lingvistou. Podniká též samostatné archeologické výpravy za účelem získávání historických předmětů z míst, která oplývají pastmi a nebezpečím. Kvůli jeho znalostem a schopnostem je najat vládou USA, aby našel a zajistil Archu úmluvy dříve, než se tento samý úkon podaří splnit Němcům. Indiana Jones vypátrá sice pozici Archy, avšak není sám. Je zajat nacisty, kteří začnou provádět obřad. Při tomto obřadu přijdou všichni o život, ne však Indiana Jones.

Archa úmluvy měla vzniknout dle Starého zákona poté, co Mojžíš na hoře Sinaj obdržel desky s deseti přikázáními od samotného Boha. Bůh nakázal Mojžíšovi, aby pro jeho desky s přikázáními postavili jeho lidé archu z akáciového dřeva a dle přesných rozměrů. „*Necht' zbudují archu z akáciového dřeva – 1,1 metru dlouhou, 0,7 metru širokou a 0,7 metru vysokou. Pokryj ji čirým zlatem, jak zevnitř tak na povrchu a doplň ji o zlatá madla.*⁵“ Na každou stranu byla umístěna dvě závěsná oka, skrz které se provlékly tyče z akáciového dřeva zdobené zlatem, aby mohla být Archa přenášena. Na víko byli umístěni dva zlatí andělé (cherubim). „*Andělé necht' mají křídla rozložena vzhůru, stínící víko a je samé.*

---

⁵ Exodus 25: 10-12, přeloženo z angličtiny.

Andělé necht' se dívají jeden na druhého směrem k víku⁶“. Starý zákon dále nakazuje, aby byla Archa umístěna do přemístitelné svatyně, byl k ní omezen přístup pomocí zástěny, která též omezovala možnost pohlédnout na Archu. Před tuto svatyni byl umístěn oltář, na kterém se páli kadidlo. Aron, bratr Mojžíše, a jeho synové, měli uloženo jej pálit každé ráno a za soumraku. Pro stavbu Archy si Bůh vybral Bezalela. „*Naplnil jsem jej Duchem božím, moudrostí, porozuměním, věděním a rozličnými umy – aby vypracoval umělecká díla ze zlata, stříbra, bronzu, pokládal kameny, pracoval se dřevem a vynikal v dalších různých řemeslech.*“⁷.

Archa úmluvy s sebou nese též několik nadpřirozených schopností. Dle příběhů ze Starého zákona Archa zastavila proud řeky Jordán, když ji kněží přes tuto řeku přenášeli. Archa měla též pomáhat Izraelitům v boji proti nepřátelům a zajistit jim vítězství v bitvě. Pokud Archa padla do rukou jiného než hebrejského lidu, působila silně negativním účinkem. Po zajištění Archy Filištiny zapříčinila rozmach nemocí a nádorů mezi svými uchvatiteli a donutila je tím ji navrátit Izraelitům, kterým slouží k jejich ochraně před nepřáteli. Dle příběhů má též stihnout trest nejvyšší každého, kdo se jí dotkl či o ni zavdil pohledem. Některé z těchto „skutečností“ byly přítomny i v diskutovaném filmu.

Indiana Jones odvracel během obřadu zrak od Archy, kdežto nacisté a kněz stáli v její bezprostřední blízkosti a hleděli na ni. Archa se otevřela a zahubila všechny, kteří se na ni dívali⁸.

1.2 Poslední křížová výprava a Svatý grál

Třetí díl filmové série o akčním archeologovi Indianu Jonesovi a druhý film, který opět pojednává o nacistech a shromažďování artefaktů. Je rok 1938 a otec Jonese, který pátral po Svatém grálu, zmizel. Indiana Jones se vydává po stopách, aby jej našel a zachránil před možným nebezpečím. Svého otce vypátral v zajetí nacistů, kteří byli též na stopě onom mocnému artefaktu. Společně uprchnou nacistům ze zajetí a pomocí stop, které Jones starší nashromáždil, se vydávají do míst, kde by měl být přítomen Svatý grál. Po vstupu do

---

⁶ Exodus 25: 20, přeloženo z angličtiny.

⁷ Exodus 31: 2-6, přeloženo z angličtiny.

⁸ Dobyvatelé ztracené archy [Raiders of the Lost Ark]. Režie Steven SPIELBERG. USA: Paramount Pictures, 1981.

svatyně se však setkávají opět s nacistickými důstojníky, vojáky a najatými žoldáky, kteří jsou posíláni na smrt skrze zkoušky, které dle Jonese staršího projde jen kajicný muž. Všechny zkoušky má ve svém zápisníku. Nacisté nedokáží donutit Indiana Jonese, aby prošel zkouškami, takže postřelí jeho otce. Indiana Jones splní všechny zkoušky a všechny nástrahy odstraní či označí, aby za ním mohli nacisté projít. V poslední místnosti se nachází prastarý rytíř, strážce grálu. Poslední zkouškou je vybrat onen grál, ze kterého pil Ježíš Kristus při poslední večeři a do nějž byla při jeho ukřižování zachytávána jeho krev. Nacisté vyberou ten nejzdoobenější a nejhezčí, ale stihne je krutý trest za špatnou volbu. Jones vybere ten správný a zachrání svého otce⁹.

Samotné slovo „grál“ je opředeno neznámem, jelikož v historii toto slovo označovalo podnos, talíř, hrnek, pohár či dokonce i kámen. První písemná zmínka o výpravě za grálem pochází z dob raného středověku. „*Výprava za Svatým grálem se poprvé objevila ve starofrancouzském nedokončeném románu Chrétiena de Troyes, Conde del Graal (Příběh grálu), nebo v knize Perceval, která byla napsána okolo roku 1180.*¹⁰“ O jeho umístění se vedou dodnes spekulace. Některé příběhy z doby bájného krále Artuše (přelom 5. a 6. století) hovoří o přemístění grálu samotným Josefem Arimatejským do anglického Glastonbury, kde jej pohřbil u řeky, která když protéká oním místem, získává rudou barvu z Kristovy krve. Jiní věří, že grál získal během křížových výprav Řád templářských rytířů, který jej pečlivě ukryl. Grál s sebou též nese, jako Archa úmluvy, jisté magické schopnosti. Kdo se z něj napije, zahojí se mu veškerá zranění, získá věčné mládí, zažene hlad i žízeň a bude navždy šťastný.

1.3 Wolfenstein

Herní série Wolfenstein se již od prvního dílu Wolfenstein 3D odehrává v prostředí nacistického Německa, kdy bylo cílem projít přes hordy nepřátel v různých úrovních a dospět až k samotnému Adolfu Hitlerovi a tohoto odstranit. I v tomto prvním vyobrazení první skutečně populární 3D akční „střílečky“ se nachází prvky okultismu. Hráč prochází

---

⁹ Indiana Jones a Poslední křížová výprava [Indiana Jones and the Last Crusade]. Režie Steven SPIELBERG. USA: Paramount Pictures, 1989.

¹⁰ EDITORS, History.com. Holy Grail. History.com [online]. New York City: A&E Television Networks, 2017, 18.7.2017. Dostupné z: <https://www.history.com/topics/middle-ages/holy-grail>, přeloženo z angličtiny.

nacistickými laboratořemi, kde jsou prováděny rozličné pokusy. Jednomu z těchto pokusů se ve hře musel poddat i sám Adolf Hitler, jelikož je zde vyobrazen jako kyborg. Wolfenstein: Return to castle Wolfenstein. „Zuří druhá světová válka a národy upadají. Paranormální divize Himmlerovy německé SS má plnou Hitlerovu podporu, aby s pomocí vědy i okultismu vybudovala armádu, která by byla schopna zničit Spojence jednou pro vždy. V roli amerického vojáka Williama „B.J.“ Blazkowicze se vydáte na sólovou misi, jejímž cílem je proniknout do černého srdce třetí říše a Himmlera zastavit... nebo při pokusu o to zemřít.¹¹“ Další části série her Wolfenstein pojednávají o následcích války, která však skončila vítězstvím třetí říše a svět je zahalen do rudé vlajky s bílým kruhem uprostřed, který obsahuje černou svastiku. Tedy nejen Indiana Jones pojednává o okultismu a není jediným dílem, které se inspirovalo děním a společenstvími v třetí říši.

Tato populární zpracování ovšem nemusejí odrážet historická fakta a události v těchto zobrazované nejsou brána jako přínos pro práci samotný, ale jen jako navození tématu práce, jelikož tato díla se skutečnostmi, o kterých tato práce pojednává, inspirovala. Proto dalším úkolem bakalářské práce je ověření skutečností z důvěryhodnějších zdrojů, než je fiktivní filmový příběh nebo videohra.

2 Možný počátek okultismu v Německu

2.1 Wotanismus a Listova teosofie

Guido von List tvrdil, že dávní obyvatelé Německa, Germáni, praktikovali Wotanismus, což je pohanská víra, pojmenovaná dle starogermánského boha Wotana (známějšího pod jménem Odin), která je založena na uctívání více bohů a přinášení materiálních obětí. Tato víra je také spojena s přírodou. List vycházel při svých studiích zejména ze starých severských ság a run¹². Dle těchto příběhů měl být Wotan probodnut kopím a pověšen na osamocený strom, kde visel devět dní bez vody a jídla, aby nakonec na vrcholu svého utrpení získal povědomí o významu run, které mu dodaly sílu. Spustil se ze stromu a díky

---

¹¹ Oficiální text distributora https://store.steampowered.com/app/9010/Return_to_Castle_Wolfenstein/

¹² GOODRICK-CLARKE, Nicholas. The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4, str. 41

novému poznání získal magické schopnosti, které tyto runy ukrývaly. Jednalo se zejména o nesmrtelnost, schopnost léčení sebe sama, nepřemožitelnost v boji a úspěch v lásce. V jedné z dalších básní se Wotan vzdá svého oka výměnou za schopnost vidění do budoucna.

Runy – znakové sady, které byly používány pro nápisy až do raného středověku, samotné nemusely být nutně jen na tajemných pergamenech či svatých kamenných deskách, ale jejich tvůrci jimi zdobili rozličné věci, na kterých se tyto obrazce zachovaly až dodnes.

Runy samotné se mohou nacházet téměř všude. Díky archeologickým nálezům víme, že byly umísťovány např. na keramiku, lodě a zbraně. Runové obrazce mohly vlastníkovvi předmětu propůjčit magické atributy a zároveň jisté ukazovaly i jeho vyšší společenské postavení. Tento jev lze nejvíce vnímat právě u zbraní. Ne každý pohanský bojovník ze severu si mohl dovolit meč, takže ti, kteří vlastnili tento typ zbraně, měli sami o sobě vyšší společenské postavení, jelikož výroba meče byla velmi nákladná. Samozřejmě v situaci, kdy si jarl některé ze severských držav nechává vyrobit meč, jeho tvůrce jej většinou vyzdobil svým vlastním osobitým způsobem, právě za pomoci run. Šlo o jakousi formu podpisu a důkazu o pravosti oné zbraně. Tvůrci ale také mohli některé runy umísťovat na zbraně dle přání zákazníka, který mohl požadovat například runu, která mu dodá větší sílu v boji nebo odvalu. Velmi silnou podobu k těmto runám, nebo v některých případech přímou podobnost, můžeme vidět i v označení některých vojenských oddílů právě třetí říše. Je to jen náhoda, nebo se snažili nacisté využít magické moci run?

Dle Lista Germáni také věřili v cirkulující běh světa a života. Jejich teorii podporoval cyklus „zrození, žití, umírání, znovuzrození“, rotace planet, změna ročních období, vznik a zánik všeho živého. List v rámci této své teorie došel k závěru, že člověk je součástí kosmu samotného a je tedy povinen žít dle jeho zákonů, a tedy dle zákonů přírody. Z této teorie dle Lista logicky vyplývá silná tendence soudržnosti s národem a rasou¹³. *„Zmatení a stojící před výzvou, se lidé snažili přeformulovat vlastní osobnosti, ale jelikož úroveň s jakou se rozmáhala průmyslová revoluce a její dopady na společnost se zdály být mimo rozumové chápání. Vzhledem k tomuto průběhu se mnozí odvrátili od racionálních řešení svých problémů a místo toho se vnořili do vlastních emocí. Tato touha po sebepoznání stála*

---

¹³ GOODRICK-CLARKE, NICHOLAS. The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4, str. 85.

proti touze patřit k něčemu většímu než jen vlastní identitě, jelikož tehdejší sociální podmínky byly matoucí a utlačující, tak se romantici pokoušeli najít větší a všeobecnou jednotu.¹⁴

Je zřejmé, že společenská nálada v německém světě nebyla vždy nakloněna alternativním myšlenkovým směrům, byla spíše více konzervativní, ale přesto se v srdcích Němců počal probouzet nacionalismus a touha sounáležitosti, což připravilo půdu pro různá hnutí, ať už politická, tak mystická a podpořilo jejich vzkvétání.

2.2 Helena Blavatská

Alfred Percy Sinnett ve své knize *The Occult World* popisuje své osobní zážitky z doby, kdy Helena Petrovna Blavatská přebývala v jeho letním domě po dobu šesti týdnů. Během této doby se pokoušel různými experimenty potvrdit či vyvrátit její okultní schopnosti. Jako první popisuje nechuť, jak její, tak i jejích společníků, které nazývala Bratry, k předvádění svých schopností. Tato nálada nezáležela na tom, z jakého důvodu měly být schopnosti předvedené, ať už šlo čistě o zábavu nebo o experiment za účelem poznání.

Navzdory této neochotě, ať už cílené či nikoliv, se podařilo nakonec Sinnettovi Blavatskou přesvědčit, aby své schopnosti předvedla a umožnila Sinnettovi je pozorovat za účelem ověření autenticity jejích schopností. Toto se Sinnett snažil vést poctivě a postupně kladl vyšší nároky a zvyšoval obtížnost, čímž se snažil eliminovat možnosti, jak by mohla Blavatská fyzicky ovlivňovat výsledky ověřování. Popisuje přímo i experimenty, jako například situaci, kdy Blavatská seděla bez hnutí u stolu, přičemž se právě od stolu ozývalo klepání. Jednalo se tedy o projev fyzické odezvy ve světě, avšak tato odezva neměla zjevného původce. Došlo tedy ke ztížení podmínek, kdy Blavatská opět seděla u stolu, ale tento byl tvořen skleněnou deskou, musela sejmout veškeré prsteny a Sinnett pozoroval ruce Blavatské ze spodní části stolu. Byť ruce Blavatské nekonaly žádné pohyby, Sinnett opět

---

¹⁴ GOODRICK-CLARKE, NICHOLAS. *The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology*. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4

zaznamenal klepání.¹⁵. Následně uvedl, že dle Blavatské, která mu své schopnosti blíže popsala, tvoří tuto fyzickou odezvu v podobě akustické odezvy pouhou silou vůle¹⁶.

Tuto sílu vůle u Blavatské Sinnett ověřoval kladením vlastních požadavků. Požádal například o vyhláskování náhodného jména, které vyslovil a poté hláskoval abecedu. Jakmile vyslovil písmeno, které mělo v požadovaném jméně následovat, ozvalo se klepání. Dalším z experimentů bylo vznesení požadavku o provedení přesného počtu klepnutí. Tyto požadavky vždy Blavatská naplnila a úkoly plnila. Sinnett dodává, že při každém experimentu se Blavatská dotýkala povrchu, na kterém byl tvořen onen klepavý zvuk¹⁷. Později byl svědkem podobných experimentů, avšak s tím rozdílem, že uprostřed skupinky lidí byl umístěn malý stůl, kterého se nikdo nedotýkal. Blavatská na něj pouze na chvíli umístila své ruce, poté je zvedla nad povrch a kroužila s nimi nad stolem. Při každém dokončeném kruhu se ozval onen klepavý zvuk¹⁸. Sinnett dále uvádí, že většina experimentů byla prováděna s jeho stoly, avšak stejný experiment provedl i v domě jeho přítele, a to se stejným výsledkem. Poslední experiment, který zmiňuje, probíhal tak, že zhruba pět lidí položilo své ruce na sebe a tato věž lidských rukou spočívala na stole. Blavatská položila svou ruku na vrchol této „pyramidy“ a všichni účastníci cítili nějakou formu energie, která procházela směrem ke stolu, kde se opět ozvalo klepnutí¹⁹.

Ke všem experimentům a pozorováním dodává, že Blavatská neměla možnost se jakkoliv připravit, tedy jí znemožnil přípravu triku, která by byla možná v jí známém prostředí, případně s asistenty za scénou. Veškerá zkoumání byla prováděna u Sinnetta doma, v přírodě či v domě, kde byli hosty²⁰. Možnost přípravy jakéhokoliv pozemského triku tedy tímto vylučuje. Neustále však připomíná, že byl pouhým pozorovatelem, který všechna zkoumání připravil tak, aby nastavil podmínky zkoumání tím způsobem, aby Blavatská neměla možnost jej oklamat právě skrze přípravu. Veškeré experimenty, kde si nemohl být jist tímto znemožněním, do svého konečného zkoumání nezahrnuje.

---

¹⁵ SINNETT, Alfred Percy. *The Occult World*. 2. Trübner & Co, 1885. ISBN 1633916294, str. 32

¹⁶ Tamtéž

¹⁷ Tamtéž

¹⁸ Tamtéž, str. 51

¹⁹ Tamtéž, str. 34

²⁰ Tamtéž, str. 33

Sinnett nadále uvádí několik příběhů, kdy uvedu jeden z nich. Sinnett s Blavatskou a dalšími čtyřmi lidmi měli jít na piknik do přírody. Na poslední chvíli se k nim však přidal sedmý účastník. Po příchodu na místo zjistili, že jim chybí sedmý hrnek a podšálek. Jeden z přátel Sinnetta zavtipkoval a požádal Blavatskou, aby sedmý kus vytvořila. Ona odpověděla, že to bude těžké, ale po chvíli soustředění požádala o nůž, kterým by šla vykopat díra v zemi. Sinnett společně s jedním přítelem následovali Blavatskou. Tato po chvíli chůze vytvořila v zemi křížek a požádala Sinnettova přítele, aby zde začal kopat. Po chvilce kopání tento vytáhl ze země hrnek a později i podšálek. Po návratu domů požádal Sinnett služebníka, aby mu sdělil, kolik hrnků a podšálků z tohoto setu vlastní. Služebník mu sdělil, že jich vlastní celkem devět. Sečtením sedmi navrácených kusů se tento počet zvedl na deset²¹.

Otázkou zůstává, jelikož tyto události se staly v osmdesátých letech devatenáctého století, jak Blavatská dokázala ovlivnit předměty a fyzické prostředí a tím upoutat pozornost vzdělaných Angličanů v koloniích. Již není možné dokázat, zda se jednalo o velmi dobře promyšlené podvody, iluze či šlo o skutečný projev mystických sil, které byly projevem umění Blavatské s těmito silami zacházet. Není však překvapením, že takovéto příběhy o mystických zážitcích sepsané A.P.Sinnettem, který se ve svém díle označil za vzdělaného Angličana, upoutaly pozornost evropských společností zabývajících se okultními a mystickými praktikami.

V knize „The occult world“ A.P.Sinnett píše:

*Dveře vedoucí k okultním znalostem jsou stále pootevřené a průzkumníkům z vnějšího světa je stále dovoleno, aby se dostali přes práh. Tento stav je způsoben mimořádnými okolnostmi v současnosti a nemusí trvat dlouho. Připojte se k Teosofické společnosti, která existuje v Londýně a další pobočky má v Paříži a Americe. Je to jediná asociace, která je v současnosti spojena s jakýmkoliv uznávaným svazkem jednoty s Bratrstvem adeptů v Tibetu.*²²

Zatímco práce Blavatské se týkala hlavně vědy, teologie, kosmologie a antropologie, tak teosofie se zabývala otázkou duchovního a morálního růstu. Blavatská povzbuzovala ženy a

---

²¹ SINNETT, Alfred Percy. The Occult World. 2. Trübner & Co, 1885. ISBN 1633916294, str. 46-47

²² Tamtéž, str. 138

muže, aby se podívali, co mohou udělat pro ostatní. Tyto úvahy byly v souladu s učením Blavatské o sedmi principech člověka, sedmi rovinách kosmického vědomí.²³

3 Hitler a okultismus před Velkou válkou

Adolf Hitler je osobou lidské historie, která zaujímá místo mezi největšími tyrany a diktátory celé historie. I přes to musíme uznat, že se jednalo o skvělého rétora, který díky svým řečnickým schopnostem, manipulací mas posluchačů skrze emoce, které vzbuzoval projevy o národu, hrdosti, zradě ve Versailles a touhou odčinit zlo, které bylo Německu učiněno v poslední válce, si dokázal naklonit přízeň Německa a politicky uchvátit moc v tomto státě zmítaném krizí. V jaké společnosti však se však Hitler mohl naučit těmto dovednostem?

Před vypuknutím první světové války v Rakousku vznikl nový řád jménem Řád nových templářů, který založil muž jménem Adolf Lanz²⁴, který si však nechával říkat baron Jörg Lanz von Liebenfels²⁵. Tato postava Hitlerovy okultní historie je bezesporu velmi důležitým článkem nejen pro objasnění skutečností týkajících se okultismu praktikovaného v třetí říši, ale i samotné myšlenky antisemitismu a jeho průběhu v Evropě během druhé světové války.

Von Liebenfels začal v Rakousku zakládat pobočky svého řádu jako základny pro členy řádu, aby se měli kde scházet a mohli diskutovat. Tento Řád nových templářů může působit velmi prestižně, natož ve své době. Kritéria pro přijetí byla přísnější než pro vstup do SS. Uchazeči nestačily jen typické árijské rysy, jakými jsou modré oči a blond vlasy, musel splňovat další fyzické aspekty, které odráží původ v árijské rase. Další podmínkou ke vstupu byla i slavnostní přísaha, ve které uchazeč sliboval, že se nebude množit s rasově nečistou ženou, protože by tím uškodil vlastní rase, která byla v očích tohoto řádu nadřazená všem ostatním. Árijská rasa byla ona a jediná původní rasa, která dle Liebenfelse

---

²³ GOODRICK-CLARKE, Nicholas. Helena Blavatsky (Western Esoteric Masters). 2. North Atlantic Books, 2011. ISBN 9781556434570, str. 195

²⁴ HAMANN, Brigitte. Hitler's Vienna: A Portrait of the Tyrant as a Young Man. Praha: Tauris Parke Paperbacks, 2010. Dostupné online (https://archive.org/details/hitlersviennadic0000hama_j7f5/page/216/mode/2up?q=Templar). ISBN 978-1-84885-277-8, str. 216

²⁵ Tamtéž

vznikla z boží vůle, ostatní rasy vznikly jen obcováním lidoopů s Árijci. Za takovéto rasy považoval řád zejména národy Čechů, Slovinců a samozřejmě nejvíce židovské etnikum²⁶. Představitel řádu, von Liebenfels, si pro účely ideologie svého řádu také upravil jedno z deseti přikázání, které měl údajně lidem přinést Ježíš. Toto znělo: „*Miluj svého bližního, je-li příslušníkem stejné rasy, jako sebe sama*“²⁷. Von Liebenfels zřejmě nezapomněl na své setkání s Adolfem Hitlerem, když v jednom ze svých dopisů v roce 1932 napsal, že Adolf Hitler je jedním z jeho žáků a svého přesvědčení se držel i po válce, kdy se ke svému učení stále hrdě hlásil.

Hitler se seznámil s těmito myšlenkami německých nacionalistických extremistů, kteří se obraceli k myšlenkám o vykořisťovatelných a ničitelích nordického světa - Židech. Hitler uvedl v knize *Mein Kampf*, že Židé musí být vyhlazeni z Německa, protože se neslučují s jeho myšlenkou čisté rasy.²⁸

Velmi podobné názory na záchranu ohrožené árijské rasy, na pronásledování a konečné vyhlazení neárijců a vytvoření bájně tisícileté říše prezentoval von Liebenfels v časopise *Ostara*.²⁹

Další osoby, které mohly ovlivnit myšlenkový a ideologický vývoj Adolfa Hitlera, byly Alfred Schuler a Ludwig Derleth. Schuler popularizoval svastiku a Derleth se ve svých myšlenkách nacházel ve zcela jiném světě, kam se měl vrátit Ježíš Kristus, kterému měl lid vybudovat armádu Árijských hrdinů, aby znovu dobyli svět a společně vybudovali utopicky ideální město Rosenberg³⁰. Jak je známo, Hitler spolu s Albertem Speerem pracovali na podobě nového Berlína, což byl plán na kompletní přebudování Berlína po válce, aby připomínal město staré říše, tedy Říma. Přesto, že Derleth byl fascinován starověkým Římem a jeho velikostí³¹, nemusí to nezbytně znamenat, že Adolfa Hitlera přivedl

---

²⁶ EKKEHARD, Hieronymus. Jörg Lanz von Liebenfels: Handbuch zur "Völkischen Bewegung". 1. New York: Boston: K. G. Saur Verlag, 1996. ISBN 9783110964240. Online. Dostupné na: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110964240.131/html>

²⁷ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8.

²⁸ KIRKWOOD, Robert Charles. Who Hitler Is. 1. Clarendon Press, 1939. ISBN 9780198217053, str. 24

²⁹ GOODRICK-CLARKE, Nicholas., 1998, Votobia Praha, ISBN 80-7220-023-2, str. 245

³⁰ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8. Str. 13-15

³¹ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8. Str. 13-15

k myšlence na přebudování Berlína.

3.1 Hitler a okultismus po Versailles

Po skončení první světové války a uzavření Versailleské smlouvy bylo Německo demilitarizováno (vojenské síly Německa omezeny na 100.000 mužů) a povinno uhradit státům Dohody válečné reparace. Hitler prohlašoval, že nejprve je nutno vyzbrojit Německo tak, aby se armáda mohla postavit silám bývalých členů Dohody a nikdo ji už nezastavil.³² Konec první světové války nebyl pro některé Němce dobrým. Někteří z nich, právě jako Adolf Hitler, se tímto cítili být zrazeni.

Pokračování v rozvíjení schopností a vlivu Adolfa Hitlera na poli ideologie a politiky pokračovalo v den, kdy byl vyslán jako pozorovatel na schůzi Německé strany dělnické (DAP), aby zjistil další plány této strany v rámci politického souboje v roztržitém Německu, kde se téměř denně u vlády střídaly různé strany, mnohdy po ostrých výměnách názorů na ulicích za pomoci pušek a kulometů. Po této schůzi se stal Adolf Hitler padesátým pátým členem DAP. Během schůze vyslechl projev hlavního řečníka a poté, co jeden z účastníků ve volné debatě vznesl názor ohledně oddělení Bavorska od Německa, pronesl řeč o velikém Německém národu a jeho kompletním sjednocení. Při Hitlerově odchodu získal zakladatel strany jeho adresu a na druhý den mu byl doručen jeho členský průkaz. Od listopadu Hitler promlouval po hospodách k početnému posluchačstvu. Lákala ho masová politická strana. V prosinci předložil výboru návrh směrnic, které mu měly zajistit velkou pravomoc.³³ V této straně Hitler zanedlouho zaujal pozici předsedy propagandy, kde mohl zužitkovat své řečnické dovednosti, kterým se naučil od svých přátel před válkou.

Za dobu svého členského působení v DAP Adolf Hitler absorboval množství ekonomických a antisemitských teorií od ostatních členů, kteří nadále rozvíjeli jeho ideologie, antisemitismus a ambice. Jedním z velmi významných inspirátorů celé tehdejší DAP byl známý antisemitský žid jménem Otto Weininger. Tento muž byl jediným židem, o

---

³² KIRKWOOD, Robert Charles. Who Hitler Is. 1. Clarendon Press, 1939. ISBN 9780198217053, str. 25-26

³³ GOODRICK-CLARKE, Nicholas., Okultní kořeny nacismu, 1998, Votabia Praha, ISBN 80-7220-023-2, str. 193

kterém sám Adolf Hitler tvrdil, že si zasloužil žít³⁴. Tuto poklonu mu Adolf Hitler skládal zjevně proto, že mu byly předloženy vytržené části Weiningerova díla, tedy nabyt dojmu, že navzdory svému původu, nesnášel židy a vyzdvihoval árijskou rasu. Židovskému národu přisoudil vlastnosti, kterými sám definoval národy. Rozděloval národy na mužné, ženské, aktivní a pasivní. Jelikož silně pohrdal ženami, které označoval pouze jako nástroj použitelný muži, přisuzoval ženskost a pasivitu méněcenným národům, zejména jižním, a mužnost spolu s aktivitou přisuzoval severním národům, nejvíce však árijské rase. Dílo Otto Weininger bylo Adolfu Hitlerovi představeno jeho spolustraníky, kteří byli velmi zaujati oním paradoxem antisemitského žida podporujícího árijskou rasu a tento paradox sám Weininger přisuzoval vlastnostem židů, kteří mají dle něj nenávist v krvi: „*Nejopravdivější Árijci, ti, kteří jsou nejárijsější a jsou si nejvíce jistí svým árijstvím, nebývají antisemiti. Naopak na útočném antisemitovi lze vždy nalézt určité židovské rysy, přestože nemá ani kapku semitské krve.*“³⁵ Proto jsou nejhlasitějšími antisemity Židé.“

Jako možný důkaz okultního smýšlení v této době nám může nadále posloužit osoba Dietricha Eckarta, zasvěcence do spolků Thule a Společnosti Vrilu³⁶. Tento vysoce postavený straník v DAP věřil, že jednou se dostaví muž, který povede německý lid zpět vzhůru na vrchol ke slávě a vítězství. Ve společnosti Thule bylo toto, můžeme říci prorocké, jednou ze základních idejí spolku. Dietrich Eckart tedy nutně potřeboval získat Adolfa Hitlera pro svou věc, jelikož byl dokonalým kandidátem na pozici nového vůdce německého národa. Muž nízkého společenského původu, plamenný řečník a schopný rétor. To byly vlastnosti, které si zřejmě Dietrich Eckart vysnil pro jeho „vyvoleného“. Eckart byl však antisemitským básníkem, novinářem a skladatelem³⁷, tudíž je možné, že tyto názory jsou spíše literárním dílem než názorem vytesaným do kamene. Právě Eckart měl představit Adolfu Hitlerovi dílo Otto Weininger, který v jejich očích legitimizoval antisemitismus³⁸. Vzhledem k členství Eckarta v okultních společnostech se lze domnívat, že Adolf Hitler

---

³⁴ HAMANN, Brigitte. Hitler's Vienna: A Portrait of the Tyrant as a Young Man. Praha: Tauris Parke Paperbacks, 2010

³⁵ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8, str. 19-22

³⁶ KERSHAW, Ian. Hitler: 1889-1936 Hubris. W. W. Norton & Company, 2000. ISBN 0393320359, str. 138–139

³⁷ ULLRICH, Volker. Hitler: Ascent: 1889-1939, str. 105-107

³⁸ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8, str. 19-22

v DAP nezískával pouze světské zkušenosti a politické názory, ale mohly mu být představeny i tyto okultní společnosti.

Již od svých mladých let se Hitler setkával s různými lidmi, kteří pomáhali rozvíjet jeho schopnosti na poli rétoriky, dávali sílu jeho osobnosti a pozvolna jej, nejspíše nevědomě, připravovali na roli Vůdce třetí říše, jakým se později stal. Schopnosti, které nabyt před velkou válkou a v meziválečném období, se ukazují jako klíčové pro jeho cestu k moci. Ve svém proslovu v únoru 1920 vytyčil 25 bodů programu DAP, ve kterém formuloval veřejně antisemitská opatření, vytvoření Velkého Německa, silné centrální vlády, odmítnutí Versaillské smlouvy, zestátnění velkých kartelů a trest smrti pro lichváře. Na dalším zasedání byl jako znak strany, nyní již NSDAP, přijat symbol hákového kříže.³⁹

4 Alfred Rosenberg

Alfred Rosenberg byl členem DAP, později NSDAP, jejím ideologem a silným antisemitou. Rosenberg se setkal s Adolfem Hitlerem v roce 1919 a od této doby mohl Rosenberg své názory přenášet na budoucího vůdce Německa, který mnohé z jeho názorů převzal. Po přeměně DAP na NSDAP získal Rosenberg funkci hlavního ideologa strany, jehož úkolem bylo „vyhledávání faktů“, které by mohly podpořit výroky straníků, jelikož měl zkušenosti s veřejným míněním ze svého zaměstnání u novin *Völkischer Beobachter*, kde zastával pozici editora⁴⁰.

Po čase vydává knihu *Židovská stopa v průběhu časů*, ve které popisuje různé konspirační teorie. Jednou z nich je například skladba nové vlajky Výmarské republiky. Červená barva dle něj symbolizuje *židovský bolševismus*, *černá židovský anarchismus* a *zlatá židovský velkokapitál*⁴¹.

Rosenberg se po čas svého působení v DAP pokoušel napsat svou nejrozsáhlejší knihu *Mýtus dvacátého století*. Tato kniha pojednávala o odlišném pojetí historie. Marx pojímal

---

³⁹ BEDÜRFTIG, Friedemann. Třetí říše a druhá světová válka: lexikon německého nacionálního socialismu 1933-1945. 1. vyd. Praha: Prostor, 2004, ISBN 80-7260-109-1, str.153

⁴⁰ CECIL, Robert. *The Myth of the Master Race: Alfred Rosenberg and Nazi Ideology*. Dodd Mead & Co., 1972. ISBN 0-396-06577-5, str. 34

⁴¹ FITZGERALD, Michael. *Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla*. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8, str. 24

dějiny jako historii neustálého třídního boje, kdy nakonec proletariát zvítězí, Rosenberg toto však pojímal jako věčnou rasovou válku, kdy nadřazenou a samozřejmě vítěznou stranou jsou Árijci. Tato kniha dosáhla v Německu úspěchů. Adolf Hitler však tuto knihu označil za „věc, které nikdo nerozumí“⁴², čímž jí projevil spíše despekt než uznání, kdy podobný postoj měli např. i Goebbels či Göring.

Boj Führera byl boj proti židovskému demokratickému mýtu. Úkolem Rosenberga bylo ideologicky dotáhnout tento boj na téma principů až do konce.⁴³ K tomuto připravil základy potlačením individualismu a vyzdvižením jednoty Němců:

„Příslušnost k tomuto národnímu společenství určuje myšlení a jednání všech Němců. Oddanost čemukoliv, co je s tímto v rozporu, ať už se jedná o církev nebo konkurenční politické strany, je nepřijatelná. Jednota národa pod vedením Führera vyžadovala naprosté popření individuální svobody svědomí. Tu nahrazoval jediný povolený myšlenkový směr, národní socialismus“⁴⁴.

Dne 19. května 1945 byl Alfred Rosenberg zatčen spojenci a v Norimberském procesu souzen s hlavními válečnými zločinci. Vinu nepřizná, svaluje ji na Hitlera, Himmlera a Bormanna. Svoji víru si drží do konce a národní socialismus považuje za nejušlechtlejší myšlenku Němce⁴⁵.

V říjnu 1946 byl odsouzen k smrti a oběšen, kdy je před popravou dotázán, zda má poslední slova, nač odpovídá prostým „Ne“⁴⁶.

---

⁴² SPEER, Albert. Inside the Third Reich: Memoirs by Albert Speer. 1970, str. 115

⁴³ WEINREICH, Max. Hitler's professors. 2. Yale University Press, 1999. ISBN 0300053878, str.23

⁴⁴ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8, str. 28

⁴⁵ Novinový článek „Allies Capture Nazi Pagan Philosopher“. National Library of Australia. 1945. str. 4 dostupné na: <https://trove.nla.gov.au/newspaper/article/99007254>

⁴⁶ SMITH, Kingsbury "The Execution of Nazi War Criminals" (1946). International News Service

5 Okultní společnosti Německa

Bezesporu jedno z nejdůležitějších témat této práce. Je nemyslitelné bádát ve sféře okultismu a vynechat největší a nejvlivnější okultní spolky tehdejší doby, zvláště pokud je zde podezření, že jejími členy mohli být straníci NSDAP, Hitlerovi přátelé nebo Adolf Hitler sám.

5.1 Společnost vrilu

Impulz k založení Společnosti Vrilu mohl být dán již kolem roku 1870, kdy lord Edward Bulwer-Lytton vydává v Anglii svůj román Přicházející rasa (v ČR vydáno pod názvem Budoucí lidstvo) a jeho dílo si ihned získává popularitu. Ve svém díle pojednává o tajemné rase, která žije ve velikých podzemních jeskyních. Takovýto život by zajisté lidskou rasu změnil, avšak tito tajuplní obyvatelé si osvojili moc zvanou vril. Díky této moci mohou zůstat lidmi i v jeskynních podmínkách a nejen to. Vyrovnají se díky této moci i bohům. Jednoho dne má tato rasa vystoupit z podzemí na povrch a ovládnout svět⁴⁷.

„Další skupina byla doslova založená na románu. Tato skupina, která se, myslím, jmenovala Společnost pravdy (Wahrheitsgesellschaft) a sídlila víceméně v Berlíně, se ve svém volném čase věnovala hledání vrilu. Ano, tyto názory byly založeny na Bulwer-Lyttonově Budoucím lidstvu. Věděli, že ta kniha je fikce: Bulwer-Lytton použil tento trik, aby mohl vypovědět pravdu o této „síle“. Lidstvo v podzemí byl nesmysl, ale vril ne. Možná právě on umožnil Britům, kteří jej střežili jako státní tajemství, vybudovat svou koloniální říši. Také Římané ho jistě měli uzavřený v malých kovových kuličkách, které přechovávali ve svých domech a nazývali je lary. Z důvodů, které mi nebyly zřejmé, bylo tajemství vrilu objeveno tak, že se ponořili do rozjímání o struktuře napůl rozkrojeného jablka. Nedělám si legraci, tohle mi bylo řečeno velmi slavnostně a v utajení. Taková skupina skutečně

---

⁴⁷ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8, str. 38

*existovala, vydala dokonce první číslo časopisu, ve kterém zveřejnila své krédo.*⁴⁸

Vril je tajemná nadpřirozená síla, pomocí které se z člověka může spojením stát nadčlověk. Členové tohoto spolku věřili, že s těmito tajemnými bytostmi lze navázat kontakt. Někteří tento kontakt měli navazovat a nechat se učit tamními vyspělejšími bytostmi, jak ovládnout a využít sílu vrilu, aby s její pomocí ovládli zemi, nebo jako Eckart a Haushofer, naplnili své politické cíle. Společnost pořádala pravidelné seance. Na těchto se účastníci pokoušeli skrze meditace a projekce dosáhnout ovládnutí síly vrilu. Při jedné seanci sdělilo účastníkům médium, že se blíží příchod zachránce Německa, který jej učiní opět velikým a stane se dokonce majitelem Longinova kopí⁴⁹.

V obyvatelích Lyttonova světa mohli vidět nacisté jisté podobnosti s árijskou rasou a také se mohli inspirovat smýšlením obyvatel podzemního světa. Tito žili ve společnosti, kde pro slabé nebylo místo, přežili jen silní. Slabí a nepřizpůsobiví byli zlikvidováni⁵⁰. I přes toto všechno byla dle Leye tato společnost založena pouze na základě Lyttonova románu.

Julian Strube však tento ne příliš kvalitně podložený názor velmi snadno rozvrací tím, že před druhou světovou válkou měla být v Německu jedna společnost, která se zabývala silou vrilu, avšak nikdo nepředložil dostatečně přesvědčivé důkazy o existenci většího společenství, které by, byť skrytě, působilo na půdě třetí říše a mělo by vliv na dění ve státě, jeho ideologii či politice⁵¹. Dokonce ani další badatelé na tomto poli nenalezli žádné oficiální zmínky o této společnosti⁵², tudíž lze mít důvodně za to, že tato společnost je buďto výmyslem za účelem stvoření legendy, nedorozuměním či se také nabízí ta možnost, že tato skupina existovala, ale byla natolik zanedbatelná, že se o ní nedochovala žádná hodnověrná zmínka. Vzhledem k těmto poznatkům se dále v této práci Společností Vrilu zabývat nebudu, jelikož toto není možné dokázat a práce by se tak ocitla na základech mýtů a legend.

---

⁴⁸ LEY, Willy- Pseudoscience in Naziland, 1947, dostupné na: <https://propagander.tripod.com/xxy.html>

⁴⁹ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8. Str. 39

⁵⁰ Tamtéž, str. 39-40

⁵¹ STRUBE, Julian. Vril. Eine okkulte Urkraft in Theosophie und esoterischem Neonazismus. ISBN 978-3-7705-5515-4, str. 100 - 129

⁵² BAHN, Peter a Heiner GEHRING. Der Vril-Mythos. ISBN 3-930243-03-2, str. 105

5.5 Společnost Thule

Společnost Thule byla založena krátce po konci první světové války. Původně založena jako studijní skupina vedena Walterem Nauhausem⁵³. Později se Nauhaus setkává s Rudolfem von Sebottendorffem a tento začne zastávat pozici pomocného náboráře pro tuto skupinu, avšak si přivlastní název skupiny a pojmenovává tak svou bavorskou odnož spolku Germanenorden, do kterého vstoupil po svém návratu do Německa a stal se jeho vůdcem⁵⁴. Von Sebottendorf také založil odnož společnosti Thule, která se stala politickým základem budoucí nacistické strany.⁵⁵

Společnost Thule poskytla útočiště mnohým spolkům, které přišly v roce 1918 o svoje prostory. Hosté Thule jako byl Gottfried Feder, Alfred Rosenberg, Ditrich Eckart a Rudolf Hess byli později členy nacistické strany⁵⁶.

*„Společnost Thule, původně Studijní skupina pro germánskou antiku, byla Německá okultní a lidová (volkisch) skupina v Mnichově krátce po první světové válce, pojmenována podle mýtické severské země z řeckých legend. Společnost je nejvíce známá jako organizace, která později sponzorovala DAP, která byla později reorganizována Adolfem Hitlerem do NSDAP. Dle Hitlerova biografa Iana Kershawa obsahoval seznam členů jména původních sympatizantů nacistů a vedoucích postav v Mnichově, včetně Rudolfa Hesse, Alfreda Rosenberga, Hanse Franka, Julia Lehmana, Gottfrieda Federa, Dietricha Eckarta a Karla Harrera“.*⁵⁷

Dle Johannese Heringa zde není žádný důkaz o jakékoliv účasti Hitlera ve Společnosti Thule⁵⁸

Zdá se tedy, že Společnost Thule neměla až tak výrazný dopad na vývoj nacistické

---

⁵³ PHELPS, Reginald H. Before Hitler Came. 35. The University of Chicago Press, 1963. ISBN 3858000027

⁵⁴ GOODRICK-CLARKE, NICHOLAS. The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4, str.131, 142–43

⁵⁵ Tamtéž, str. 144

⁵⁶ KERSHAW, Ian. Hitler: 1889-1936 Hubris. W. W. Norton & Company, 2000. ISBN 0393320359, str. 138–139

⁵⁷ Tamtéž

⁵⁸ Tamtéž

ideologie v Německu, který jsem od studia této problematiky očekával. Nenabyla za dobu své existence takové popularity, která by přilákala pozornost Adolfa Hitlera. Bylo však zjištěno, že společnost Thule stála u zrodu DAP, kterou později Adolf Hitler přeformoval v NSDAP a dále že společnost Thule sponzorovala a financovala DAP. Měla sice malý vliv na ideologický vývoj této strany po jejím vzniku, avšak umožnila této straně existovat díky vkládaným financím⁵⁹ a díky sdružení lidí se stejnými názory, z čehož později vznikla ideologie DAP.

Lze nyní konstatovat, jaký vliv měly okultní spolky v zemi řízené krajně pravicovou stranou. Údiv postupně však opadá se zjištěním, že ona bájná Společnost Vrilu nejspíše vůbec neexistovala, je tedy vskutku jen bájná a společnost Thule se politicky příliš neangažovala, kdy působila spíše jako kolébka pro zrod samotného politického uskupení sdružující politiky s nacionálním smýšlením. Jejich okultní vliv tedy můžeme pokládat až za zanedbatelný.

5.6 Ahnenerbe

Heinrich Himmler se, jako nejvyšší velitel reformované SS, začal se zabývat otázkou rasové čistoty. Spolu s ním se touto otázkou zabýval i Adolf Hitler, který však k celé věci přistupoval odlišně. Adolf Hitler přiřadil vlastnost nadřazenosti Árijské rase na základě toho, že Árijci jsou rasou tvořící. Vytvořené hodnoty poté svým putováním šířili po kontinentu, kde je užívali k budování. Židé působí v tomto náhledu na vývoj lidstva jako opak, tedy že jsou ničitelé pokroku⁶⁰. Můžeme zde však nalézt mnohé nesrovnalosti, které nám propůjčí historie sama, a to zejména pokud porovnáme vyspělost germánských kultur a klasických kultur např. z Říma či Řecka, kde byly civilizace mnohem vyspělejší než kmeny Germánů, kdy Římská říše znala kanalizace, pokročilou architekturu a byla organizována jako centralizovaný státní celek, kdy tyto technologie byly Germánům neznámé.

---

⁵⁹ GOODRICK-CLARKE, NICHOLAS. *The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology*. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4, str.150

⁶⁰ PRINGLE, Heather. *The Master Plan: Himmler's Scholars and the Holocaust*. 1. New York: Hyperion, 2006. ISBN 978-0-7868-6886-5. Str. 3-4

Jelikož měl Heinrich Himmler odlišný názor na tuto problematiku, založil pod záštitou Hlavního rasového a osídlovacího úřadu SS pseudovědeckou společnost pod názvem „Deutsches Ahnenerbe Studiengesellschaft für Geistesurgeschichte“, jejíž název byl později zkrácen jen na Ahnenerbe.⁶¹ Tento úřad měl za hlavní úkol nalézt důkazy o nadřazenosti árijské rasy a pomoci ospravedlnit holokaust vědeckými metodami.⁶²

Ahnenerbe vysílalo výzkumné týmy na expedice za účelem historického ukotvení svých teorií. Výzkumná uskupení cestovala po Evropě, kde vyhledávala historické lokality s výskytem run a jiných nalezišť, jejich poznatky získané Ahnenerbe by mohly být využity pro potřeby režimu. Zde probíhalo studium run a nápisů. Jejich význam byl interpretován metodou vlastní totalitnímu režimu. Tedy docházelo k účelné dezinformaci za účelem pozdvižení árijské rasy, což podporovalo politiku a režim v Německu. Podle Ahnenerbe byl výskyt run na místech jako Itálie znamením, že velké civilizace byly založeny Árijci.⁶³ Zde se tedy objevuje podobnost mezi teorií Adolfa Hitlera a přístupem Himmlera, kdy však Himmler si svou teorii ospravedlnil pokřivenými teoriemi podpořenými nesprávně interpretovanými nálezy.

Úřad Ahnenerbe využíval archeologické nálezy např. těl v bažinách, které byly vzhledem ke svému místu uložení neobvykle dobře dochovány. Heydrich Himmler označil tyto nálezy těl, které dle dnešních poznatků byly rituálně obětovány, za snahu o vymýcení homosexuálních či jiných, pro režim nepřátelských osobností. Takto překroucený pohled na kultury dávných civilizací, který se zcela a naprosto vymyká modernímu pohledu na tyto vzácné archeologické nálezy, si ospravedlnil svou nenávistí vůči homosexualitě a cesta k jejímu vymýcení se stala pro režim otevřenou⁶⁴. Pro potřeby režimu tedy zcela bez antropologických znalostí či jejich záměrným ignorováním vytvořil důkazy o úmyslném mýcení nežádoucích osob v historii a tímto, byť falešně, legitimizoval likvidaci takových osob v Německu.

---

⁶¹ PRINGLE, Heather. *The Master Plan: Himmler's Scholars and the Holocaust*. 1. New York: Hyperion, 2006. ISBN 978-0-7868-6886-5, str. 51

⁶² PRINGLE, Heather. *The Master Plan: Himmler's Scholars and the Holocaust*. 1. New York: Hyperion, 2006. ISBN 978-0-7868-6886-5, str. 5

⁶³ Tamtéž, str. 307

⁶⁴ Tamtéž, str. 6-7

6 Nacismus a náboženství

Jelikož okultismus je v přímém rozporu s tradičním náboženstvím, je důležité prozkoumat i toto možné úskalí tématu okultismu ve třetí říši. Je navíc v obecném povědomí, že totalitní režimy nemají církve v přílišné oblibě, jelikož jim naslouchají lidé místo toho, aby naslouchali vládě či vůdci.

6.1 Spor s křesťany

Na počátku třicátých let minulého století bylo Německo, tak jako ostatní evropské země, silnou křesťanskou baštou. Žilo zde okolo pětáctyřicet milionů občanů identifikujících se jako členové protestantské církve, třicet milionů členů katolické církve a půl milionu členů židovské církve⁶⁵. Zpočátku tyto dvě nejpočetnější církevní uskupení nevytvářela v myšlenkách Adolfa Hitlera jako hrozba, toto se však mělo časem změnit. Opakem byly Židé. Židé byli od počátku moci Adolfa Hitlera označováni jako nepřítel.

Opoziční menšinou v německé luterské církvi se stal tzv. Nouzový spolek farářů, k němuž patřili např. Martin Niemöller a Dietrich Bonhoeffer. Většina z nich se dostala do vnitrocírkevní izolace, Niemöller byl v letech 1937–1945 vězněn v koncentračním táboře⁶⁶. Katolickou dogmatiku nebylo snadné spojovat s nacionalismem, také pro souvislost církve se zahraničním centrem (Řím, Vatikán).

Německo s Vatikánem sepsalo roku 1933 tzv. konkordát, který měl ve své podstatě formou dohody mezi těmito dvěma frakcemi zaručit, že se církev v Německu nebude vměšovat do politických záležitostí státu. Nacisté tímto postupem plánovali zničit vliv církve tím, že ji omezí pouze na apolitické činnosti⁶⁷. Netrvalo dlouho a někteří kněží byli silně pronásledováni režimem⁶⁸. Adolf Hitler mohl mít tři hlavní důvody k podepsání výše zmíněného konkordátu. Hlavním motivem tohoto falešného manévru byla snaha o umlčení katolíků a naklonění si jejich přízně směrem k benevolenci a spolupráci. Hitler se tak

---

⁶⁵ Statistický dokument o počtech členů církví na území Německa – dostupné na https://germanhistorydocs.ghi-dc.org/pdf/deu/JEW_RELIGIONZUGEHTEBELLE_GER.pdf

⁶⁶ KERSHAW, Ian. Hitler: A Biography. W. W. Norton & Company, 2008, Str. 295-297

⁶⁷ COPPA, Frank. J. Controversial Concordats. The Catholic University of America Press, 1999, ISBN 081320920X, str. 143,

⁶⁸ KERSHAW, Ian. Hitler: A Biography. W. W. Norton & Company, 2008, str. 295-297

nenásilně zbavil další možné politické oponentury.

Přestože Adolf Hitler ve svých veřejných výstupech zachovával chladný a odměřený postoj ke křesťanské církvi, zejména ke katolíkům, v soukromí je odsuzoval podobně jako Heinrich Himmler nebo Rudolf Hess. Rauschning o jeho postoji vypověděl následující:

„Až přijde čas, Hitler dá světu nové náboženství. Požehnané vědomí věčného života v jednotě, s velkolepým univerzálním bytím a ve společenství nesmrtelných lidí – takové poselství předá světu, až přijde čas. Hitler bude první, kdo uskuteční to, čím mělo být křesťanství, radostnou zvěst, jež osvobodí lidi a zbaví je všeho, co je tíží. Hitler vrátí lidem sebevědomé božství, jímž je obdařila příroda⁶⁹“.

Po smrti Paula Von Hindenburga se Adolfu Hitlerovi naskytla velmi otevřená možnost návratu k útoku na církev. I přesto, že byla ohrožena církev v Německu, jejíž členy byla téměř čtvrtina populace Německa, nezahálel a svou ideovou ofenzívu zahájil. Jeho vizí bylo nacifikovat církve a podrobit je moci národního socialismu a využívat je jako své služebníky. Byť papež Pius XI silně brojil proti nacistům a opovrhoval jejich ideologií a ideologií nacionálního socialismu⁷⁰, nedožil se však konce této politické strany ani nacistického Německa.

6.2 Nacisté a vlastní církve

Největším možným politickým oponentem pro nacistické Německo byli nejpočetnější protestanté. Se svými čtyřiceti miliony věřících hlásících se k této církvi se jednalo o nejpočetnější církev v Německu a Adolf Hitler o jejím osudu počal rozhodovat. V jeho prospěch hrál fakt, že nálada v této církvi byla nasměřována proti Výmarské republice a mezi věřícími se nacházeli tedy i podporovatelé NSDAP. Spousta z členů církve i s některými názory nacistické strany sympatizovala. Tyto se podařilo obrátit zády k protestantské církvi a pomohli založit v roce 1933 Říšskou církev pod vedením Ludwiga

---

⁶⁹ Life in Nazi-controlled Europe: Religion. The Holocaust Explained [online]. Londýn: The Wiener Holocaust Library [cit. 2021-1-19]. Dostupné z: <https://www.theholocaustexplained.org/life-in-nazi-occupied-europe/controlling-everyday-life/religion/>.

⁷⁰ KENT, Peter G. Between Rome and London: Pius XI, the Catholic Church and the Abyssinian Crisis of 1935-1936, str. 601

Müllera, jejíž členové se nazývali Němečtí křesťané⁷¹. Říšská církev byla instruována nacisty, aby hlásala tzv. Nacistické křesťanství. Během svých kázání měli vynechávat Starý zákon a další židovské části bible a křesťanství.⁷²

Již v historii vystávaly různé církve, které se toužily odtrhnout od svého katolického rodiče. V tomto mohli Němci nalézt touhu po vlastní Německé církvi. Začaly se tedy rojit různá pohanská hnutí a rostla touha po volkisch křesťanství. S tímto by se mohl národ řádně spojit a nalézt se v takové víře, jelikož by byla jejich vlastní a nebyla by „importována“ z vnějšku. V některých kruzích se poukazovalo na židovský původ křesťanského masiáše Ježíše Krista. Toto tvrzení se pokusil rozvrátit filosof Fichte, který přesvědčil některé své posluchače, že Ježíš nebyl židovského původu, nýbrž byl dle něj árijcem, stejně tak jako Adam. Lagarde, který byl zapřisáhlým rasistou nesnášejícím Slované, katolíky i protestanty pronesl tato slova o touze po nové církvi:

„Chceme svobodu, nikoliv liberalismus; Německo, nikoliv židovsko-keltské teorie o Německu; zbožnost, nikoliv dogmata; žádáme, ab byla uznána, vyučována a oslavována naše přirozenost; nechceme být řízeni ruským kočím, který drží francouzské opratě, nebo mrskání židovským bičem“⁷³. Tento výrok poslouží jako důkaz nálady některých obyvatel německého území v době, kdy se tyto církevně osvobozené myšlenky počaly rodit⁷⁴.

Po vytvoření Německého křesťanství, jehož církvi byla Německá evangelická církev, se do jejího čela postavil právě Ludwig Müller, který díky svému pozadí byl schopen tuto novou víru prosazovat. Müller byl původně námořním kaplanem a militarismus jemu vlastní byl přítomen i při službách v církvi, kde kázal⁷⁵. Německá evangelická církev totálně odmítala Starý zákon a plánovala jej vyjmout z Bible a dokonce chtěla i přepracovat Nový zákon, aby byl více ideologicky přátelský k ideologii národního socialismu.

Tato nová církev, nebo spíše reformovaná, aby byla poplatná režimu, nepřijímala nikoho,

---

⁷¹ SHIRER, William L. The Rise and Fall of the Third Reich: A History of Nazi Germany. Secker & Warburg (1960) ISBN 0517102943, str. 234-238

⁷² CONFINO, Alon. Why Did the Nazis Burn the Hebrew Bible?, str. 384

⁷³ Life in Nazi-controlled Europe: Religion. The Holocaust Explained [online]. Londýn: The Wiener Holocaust Library [cit. 2021-1-19]. Dostupné z: <https://www.theholocaustexplained.org/life-in-nazi-occupied-europe/controlling-everyday-life/religion/>.

⁷⁴ Tamtéž

⁷⁵ SHIRER, William L. The Rise and Fall of the Third Reich: A History of Nazi Germany. Secker & Warburg (1960) ISBN 0517102943, str. 234-238

kdo by nebyl čisté německé krve a měl by ve svém rodu kohokoliv s židovským původem. Můžeme tedy říci, že členy církve se mohli stát pouze čistokrevní lidé, kteří nebyli pošpiněni židovským původem. Na toto lze hledět až s údivem, jelikož církve bývají otevřené všem, pokud se nejedná o tajné spolky vyznávající méně populární víru a nebývají rasově orientované, resp. tedy alespoň ty, které mají základ v křesťanství. Zde bylo zcela zjevným záměrem poskytnout vlastní víru pro vlastní rasu.

6.3 Rosenbergovo pozitivní křesťanství

I přes skutečnost, že křesťanství se vyvinulo z judaismu, nadnesl Alfred Rosenberg založení tzv. pozitivního křesťanství. K tomuto dochází právě skrze původ křesťanství v judaismu, což považuje za negativum a uložil si za cíl tyto kořeny z křesťanství vymítit. Rosenberg je navrhoval nahradit sérií ideí odpovídajících volkisch kultuře a smýšlení. Také plánoval nahradit veškeré židovské aspekty Ježíše Krista, Starý zákon, veškerá jeho proroctví a samotný Kristus byl přepracován do antisemity⁷⁶. V návaznosti na tyto snahy můžeme předpokládat, že Rosenberg mohl plánovat i rozsáhlou perzekuci tradičních křesťanských církví a jejich věřících, kteří by odmítli konvertovat k jeho církvi a přijmou její víru. Rosenberg sepsal třicetibodový program pro obrození německých církví, který působí svou formou a obsahem jako manifest nové církve založené na kultu Německé říše a kultu osobnosti Adolfa Hitlera.

1. Rosenberg stanovuje absolutní moc nové německé církve nad všemi kostely/církvemi (z překladu není jasno, jelikož v anglickém jazyce slovo Church znamená jak církev, tak i kostel) a ponechává si právo je řídit.
2. Stanovuje funkci této církve a to takovou, kdy německý lid nemá sloužit této církvi, zato tato církev je povinna sloužit pouze dvěma základním principům, a to národu a rase.
3. Vymezuje geografické pole působnosti církve, které omezuje na území pod nadvládou Německa
4. Zakazuje přítomnost jakýchkoliv cizích církví podléhajícím mezinárodnímu

---

⁷⁶ CONFINO, Alon. Why Did the Nazis Burn the Hebrew Bible?, str. 384

nebo ne-německému řízení a stanovuje, že církev nebude nutit jediného člověka, aby se stal jejím členem, ale bude dělat vše pro to, aby měla co nejvíce členů, tedy aby byla atraktivní.

5. Se zavazuje nenávratně a definitivně zlikvidovat veškerou falešnou křesťanskou víru, která byla do Německa před několika sty lety „importována“ do Německa.
6. Se zavazuje k zachování německé kultury, která se projevila architektonicky při stavbě kostelů a nehodlá žádným stylem měnit jejich architektonický odkaz a prohlašuje je za německý majetek, který pro Německo hodlá zachovat v nezměněném stavu.
7. Odmítá jakékoliv funkce písařů, pastorů nebo kněží, ale v kostelech těchto církví budou řečnit pouze Národně říšští řečníci.
8. Stanoví omezenou dobu, kdy jsou povolené bohoslužby, a to pouze ve večerních hodinách v sobotu za slavnostního osvětlení prostor svatostánků.
9. Ukládá povinnost všem německým mužům, ženám a dětem uznávat existenci Boha a jeho moudrost a věčnou práci odvedenou na tvorbě našeho světa.
10. Omezuje, spíše ruší právo církve na vlastnictví jakýchkoliv pozemských statků s argumentem, že církev neobdívá a ani neobdělává půdu a je tedy zbytečné, aby nějakou vlastnila. Spolu se zrušením vlastnického práva na veškeré materiálně ukládá povinnost odevzdat veškeré své stávající majetky státu, jde tedy o naprosté znárodnění církve.
11. Zakazuje stávajícím kněžím křesťanských církví, kteří jsou ošáleni jejich pozicemi a touhou po sladkém chlebu, aby se stali oněmi říšskými řečníky jejich nové církve.
12. Stanovuje pozici říšských církevních řečníků, a to do úřadu spadajících pod úřad společenských služeb.
13. Zakazuje s okamžitou platností vydávání Bible v Německu, jakožto i nedělních novin a jakýchkoliv písemností s náboženskou tematikou.
14. Rosenberg pojišťuje bod předchozí. Chce zamezit za použití jakýchkoliv

prostředků dovozu Bible a dalších křesťanských písemností do Německa.

15. Povyšuje Mein Kampf na nejdokonalejší dokument na světě, který obsahuje nejčistší a nejpravější etické zásady, které jsou třeba pro budoucnost německého národa.
- 16/17. Se zavazuje k poskytnutí Mein Kampf všem obyvatelům, kteří by měli žít podle této knihy celý svůj život a v dalším bodě zakazuje jakékoliv úpravy tohoto dokumentu.
- 18/19. Nařizuje odstranění všech Biblí a obrazů svatých z kostelů, které nahradí Mein Kampf na oltářích, která je pro Němce tou nejsvatější knihou a tím pádem i pro Boha samotného. Vlevo od Mein Kampf bude položen meč.
20. Ukládá za povinnost řečníkům užívat Mein Kampf dle svých maximálních možností a schopností.
21. Odmítá rozhršení za hříchy, které, pokud se jednou staly, jsou neodpuštělné a budou potrestány dle zákonů přírody za života hříšníka
22. Zakazuje křtění novorozenců dětí, zejména tedy svěcenou vodou
23. Ukládá čerstvým rodičům povinnost před oltářem složit přísahu. Muž přísahá, že on i žena jsou čistého árijského původu a dále že budou své dítě vychovávat dle německých tradic a jako člena německé rasy. Žena přísahá téměř identicky. Možnost této formy „křtění“ je umožněna pouze novorozencům dětem.
24. Zakazuje veškeré církevní vzdělávání a za jediné složky vzdělávání označuje rodinu, školu, svaz mládeže, Hitlerovu mládež a svaz německých dívek.
25. Ukládá za povinnost všem členům církve v den ukončení studia být k dispozici výše zmíněným organizacím při slavnostním završení studia. Tím dnem stanovil pátek před Velikonocí.
26. Upravuje průběh uzavírání sňatku. Dle Rosenberga nyní stačí odříkat přísahu věrnosti a položit pravou ruku na meč. Vylučuje jakékoliv klekání před oltářem.

27. Vyhláší státní svátek německé rodiny
28. Mění den modlitby a odpuštění za den oslav založení církve.
29. Církev nebude tolerovat vznikání jakýchkoliv nových církevních symbolů.
30. Na den jejího vzniku musí být ze všech kostelů odstraněny veškeré kříže a krucifixy, které budou nahrazeny jediným a nezdolným symbolem, a to hákovým křížem.⁷⁷

Tyto protikřesťanské snahy neprojevoval pouze Rosenberg, ale také ostatní funkcionáři nacistického Německa. Jako snaha o snížení vlivu křesťanské víry svědčí i modifikování koled, které neměly nést jakýkoliv odkaz k Bohu⁷⁸. Nacisté se pokusili i o změnu oslav Vánoc, které přejmenovali na Yulfest⁷⁹.

Vedle Rosenberga se o tuto tematiku zajímal také Heinrich Himmler, který stál pevně za pohanskou ideou. Himmler navrhoval, aby Vánoce nebyly hlavním svátkem, který Německo slavilo, ale aby je nahradily právě slavnosti zimního slunovratu - Yulfest, při kterých se budou pálit veliké ohně místo svíček. O těchto událostech hovoří i několik svědků tehdejší doby. Völkischer Beobachter uvádí: *„Zažijáme posvátné ohně, abychom oslavili slunovrat, ohně, které jsou symboly upadajícího a zkaženého; ohně, které jsou symboly nové cesty vzhůru za světlem, jež znamená život“*. Někteří členové dělnické fronty uspořádali právě slavnosti Jul/Yule, při kterých pálili ohně a stáli u něj se svíčkami, což posléze popsal více zmíněný plátek jako úžasný výjev. Wilhelm Kube, správce Braniborska o těchto svátcích řekl: *„Oslava Vánoc není v německých zemích vynálezem křesťanské církve, nýbrž našich praotců. Den zimního slunovratu byl pro naše předky posvátný a období kolem něj naplňovalo bájně kouzlo severské duše. V tomto období si lidé vyměňovali dary, aniž by chovali nemravnou postranní myšlenku, že se jim na oplátku dostane odměny v nebi. Seveřan neočekával odměnu za to, že udělal něco řádného. I křesťanské Vánoce pro nás tudíž zůstávají slavností germánské lásky, germánského*

⁷⁷ F. STONE, John. Elektronická kopie dopisu obsahující program Říšské církve [online]. 1941. Dostupné z: <http://docs.fdrlibrary.marist.edu/psf/box31/t296p01.html>.

⁷⁸ www.independent.co.uk/news/world/europe/how-the-nazis-stole-christmas-1846365.html

⁷⁹ www.dw.com/en/christmas-not-such-a-holy-night-under-the-nazis/a-5042819

způsobu života a germánské laskavosti ⁸⁰.

Z těchto svědectví nemůžeme tedy soudit, že by v Německu probíhala už před válkou snaha o návrat k dávným pohanským tradicím bojovného národa Germánů, který nevěřil v nebe ani jednoho Boha, ale vedl zřejmě v očích nacistů zcela dokonalý život bez naivních představ o dokonalém posmrtném životě v nebi, kde bude člověk odměněn za dobro, které vykonal ve svém životě, a za zlo potrestán nezměrným a věčným utrpením v hlubinách pekelných. Z dostupných informací je zjevné, že se jednalo maximálně o snahu jednoho jediného člověka, Heinricha Himmlera, jelikož ostatní spíše tíhli k reformování církví a jejich přiklonění ke státní církvi.

Církev samotná stála nebyla nacistům k užtku, jelikož buduje věrnost k Bohu, podporuje konání dobra a odpouští zlo, když čistí lidské svědomí a jejich duše před Bohem od hříchu. Německá církev toto zjevně neměla zapotřebí. Hříšní lidé zjevně nebyli dle Rosenberga přínosem novému německému světu, ve kterém je každý Němec dokonalý a má správný původ. Církve tedy plánoval odstranit z cesty a plně je nahradit státem řízenou pseudo-církví, která se zdá být spíš ideálem šíření ideologických názorů, postojů a sbírek nových etických hodnot založených na vykonstruovaném smýšlení německého národa, které by řídil režim založený na nenávistné ideologii. Tímto by zajisté nacisté získali vyšší kontrolu nad myšlením všech obyvatel a členů církve, jelikož již od útlého věku by jim představovali Adolfa Hitlera za postavu nezměrné velikosti a jeho dílo *Mein Kampf* za svatou knihu, kterou za svatou považuje i samotný Bůh. Dále by plnou implementací své vlastní církve vyřadili definitivně z politické šachovnice ostatní církve, které mohly působit jako brzda proti nenávistné ideologii třetí říše.

Snaha zakomponovat náboženství do politických cílů NSDAP se jeví jako čistě účelová. Jelikož církve byly ve třetí říši perzekuovány a její představitelé odstraňováni, bylo nutné si naklonit věřící populaci na svou stranu, a jak toto lépe učinit, než nabídnout stranickou alternativu, stranou a státem řízenou církev, která by byla nástrojem ideologické mašinérie třetí říše.

---

⁸⁰ FITZGERALD, Michael. *Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla*. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8.

7 Okultisté v okolí Adolfa Hitlera

Z vlastní zkušenosti i z logického úsudku podloženým sociologickou úvahou vyplývá, že každý člověk se snaží obklopovat lidmi se stejnými či podobnými názory, zvyky, návyky či myšlením. Přepokládám, že tomu tak bylo i u Adolfa Hitlera a jeho přátelé, nebo lidé v jeho blízkosti, se též věnovali okultním metodám, nebo své znalosti předávali Vůdci třetí říše.

7.1 Schutzstaffel

Organizace SS, které dal vzniknout Adolf Hitler v polovině třicátých let minulého století, aby se stala jeho ideologicky vhodnou a nezlomně věrnou osobní ochrankou. SS, zkráceně Schutzstaffel, v překladu ochranný oddíl, stála v hierarchii původně až pod SA Ernsta Röhma a zdála se být nevýznamnou složkou ozbrojenců spadajících pod NSDAP⁸¹. Z historie však víme, že SA byla Adolfem Hitlerem později rozpuštěna, jelikož jejím vůdcům nedůvěřoval. Jejího vůdce Röhma nechal Hitler dokonce odstranit poté, kdy byl obviněn z homosexuality. SS poté nastoupila na místo SA, aby se stala hlavní složkou prosazování moci Adolfa Hitlera v Německu, později i mimo jako bojové uskupení Waffen SS, které často laická veřejnost považuje za totožný oddíl se samotnou SS. Je nutno také podotknout, že SS byla malou soukromou armádou NSDAP a nepodléhala velení jakékoliv generality v německé armádě. Podléhala čistě a jen Vůdci, kterému bez odporu a zcela věrně sloužila.

Ke vzniku organizace SS dopomohl odkaz řádu tzv. Německých rytířů. Tento řád byl založen na konci dvanáctého století během třetí křížové výpravy a byl tehdy primárně znám a v rámci tohoto období se i dnes označuje za řád tzv. Špitálníků. Typickým znakem těchto rytířů v období křížových výprav jsou černé varkoče s bílým křížem, které později zaměnili za bílé varkoče s černým křížem. Tento řád je nejvíce znám pro své válečné výpravy na východ k Baltskému moři. Do této oblasti byli pozváni polskou šlechtou ze strachu z rozpínajících se pohanských pobaltských království. V této oblasti vedli náboženské války s cílem obrátit tamní království ke křesťanství. Pro nacistické špičky stojící za

---

⁸¹ WEALE, Adrian. *The SS: A New History*. Little, Brown, (2010) ISBN 978-1-4087-0304-5, str. 26-29

vznikem SS byli symbolem rytířství, vznešenosti a středem zájmu. Jako důkaz za zájem a tradici tohoto řádu nám poslouží vzhled německého vyznamenání, železného kříže, který pochází už z dob Pruska, kde se uděloval za válečné zásluhy.

Heinrich Himmler viděl v řádu Německých rytířů možnost, jak tuto tradici opět oživit a navrátit se ke starým tradicím šíření myšlenky, víry nebo ideologie silou⁸². Tím se vyznačoval zejména tento řád, který je znám svou nezměrnou krutostí k pohanům, tedy nepřátelům. Tento řád navíc bojoval proti slovanským pohanům. Heinrich Himmler si přál organizovat SS právě jako tento řád nejspíše proto, aby mu pomohl šířit nacistickou ideologii silou. „*Heinrich Himmler skutečně viděl v SS rytířský řád, který se řídil rytířským kodexem*“⁸³. Na počátku existence SS bylo vyžadováno, aby všichni uchazeči o přijetí do této, zpočátku paramilitaristické, organizace, splňovali velmi přísné požadavky. Každý, kdo měl být přijat, měl ztělesňovat dokonalost Árijce. Správná barva vlasů, očí, tvar obličeje, rukou, chodidel a postavy. Uchazeči měli být statní a silní, aby byli lepším obrazem pro veřejnost.

7.2 Jasnovidectví

Jelikož byl Adolf Hitler zájemcem o astrologii, brzy se seznámil v astrologickém spolku s mužem jménem Erik Jan Hanussen, který se stal jeho přítelem i straníkem. Nabídl Adolfu Hitlerovi pomoc se zlepšením jeho rétorických dovedností, což se týkalo zejména řeči těla, využití gest a barvy hlasu. Hanussen se snažil podporovat NSDAP i na jiných frontách, které mu byli dostupné. Jeho noviny brzy zdobila svastika a předpovědi, které četl z astrologických úkazů předpovídali úspěchy NSDAP. Tento jasnovidec ve službách Adolfa Hitlera také předpověděl požár Říšského sněmu, který následoval den poté a pořádal okultní seance pro nacistické špičky. Naomi Kramer hovoří o Eriku Janu Hanussenovi následovně: „Hanussen byl obdařen talentem pozorování a silnou koncentrací na čtení řeči těla a mimiku obličeje. Byl zkušeným kouzelníkem. Budoval si reputaci za pomocí senzací, sebe propagace nebo šikovnou hrou s nerovnováhou tehdejší doby, tak jako Hitler. Hanussenovy ukázky čtení mysli byly teatrální a bylo mu tajně napomáháno

---

⁸² BURLEIGH, Michael. *The Racial State: Germany 1933-1945*. Cambridge University Press, 1991. ISBN 978-0-521-39802-2, str. 272-273

⁸³ FITZGERALD, Michael. *Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla*. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8.

z řad jeho pomocníků v obecnstvu. Byl velmi inteligentní, vynalézavý, šarmantní a rozvíjel lidi, kteří mu pomáhali v růstu a jeho ochraně⁸⁴.

7.3 Runy

Jak bylo řečeno dříve, hlavní osobou propagující runy a systematizující je, byl Guido Von List. Na základě svého „okultně-archeologického“ bádání, během kterého zkoumal zbroje, zbraně, kostely, krajiny a další věci či úkazy nesoucí stopy run či dávných civilizací, prohlásil, že rozluštil jazyk árijského národa a jeho náboženských vůdců⁸⁵. Dle Lista mají slova magickou moc, kterou je však třeba vyvolat správným vyslovením. K tomuto názoru dospěl zřejmě po úvaze o původu abecedy. Tu označil za vynález pravěkých civilizací, která tyto symboly odvodila z hvězd. Mají tedy připomínat úkazy na obloze, z čehož získaly svou magickou moc⁸⁶.

Vzhled těchto run může být lidem zajímavícím se o historii velmi povědomý. Mnoho těchto run se totiž objevilo za druhé světové války jako emblémy na standardách vojenských uskupení vojsk třetí říše.

Pro příklad runa zvaná Odal (čtverec postavený na hranu se spodními stěnami protaženými za obrazec) byla emblémem sedmé divize Waffen SS zvané Prinz Eugen a nesla význam bratrství, rodiny, pokrevního spojení.

---

⁸⁴ KRAMER, Naomi. The Nazi Séance: The Strange Story of The Jewish Psychic in Hitler's Circle. Jewish Book Council [online]. New York: Jewish Book Council, 16.5.2012 [cit. 2020-12-29]. Dostupné z: <https://www.jewishbookcouncil.org/book/the-nazi-seance-the-strange-story-of-the-jewish-psychic-in-hitlers-circle>.

⁸⁵ GOODRICK-CLARKE, NICHOLAS. The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4, str. 41

⁸⁶ FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8 Str. 123-124

Obrázek 2⁸⁷

Ve znaku jednotek SS byly použity také runy

Obrázek 2⁸⁸

Bylo však toto spojení run s označením bojových uskupení německých vojsk pouze designovou volbou, nebo měly tyto znaky přinést jejich válečníkům štěstí a úspěch v boji? Sám se domnívám, že šlo pouze o snahu ukotvit jisté bojové oddíly do severské historie a mytologie, čímž byla budována sounáležitost a věrnost oddílu a říši.

8.0 Kontroverze

Některé zde zmíněné zdroje razí teorii o velmi těsném poutu mezi okultismem, mysticismem a dalšími způsoby o zvrát války či ospravedlnění holokaustu, avšak Peter Staudenmaier ve své práci tvrdí, že ve skutečnosti byl režim od určité doby proti těmto

---

⁸⁷ https://no.wikipedia.org/wiki/Odelsrune#/media/Fil:Runic_letter_othalan.svg

⁸⁸ https://cs.wikipedia.org/wiki/Schutzstaffel#/media/Soubor:Sig_runes.svg

praktikám a postupům, jelikož se vymykaly ideologii, která si zakládala na výzkumu, logice a přesnosti. Tyto praktiky dle něj byly přímo nežádoucí a jejich vyznavači byli dokonce režimem perzekuováni. Tvrdí, že při uvěznění Rudolfa Hesse došlo k natolik významnému oslabení alternativního křídla NSDAP, že byla tato perzekuce umožněna a uvedena v praxi Himmlerem, Goebbelsem a dalšími. Toto zjištění, spolu s dalšími použitými zdroji, vnáší silný a temný stín pochybnosti na některé, dosud zjištěné, informace, které svědčily o zapojení některých funkcionářů třetí říše do okultismu.

V roce 1941 započala kampaň proti „okultním doktrínám a takzvaným okultním vědám“, kterou zahájily bezpečnostní služby třetí říše, kterým velel Heinrich Himmler. Volksgemeinschaft, tedy lidové německé hnutí, poskytovalo učení a náhledy na svět, které nyní nebyly zřejmě k libosti režimu, a proto se rozhodl vyznavače tohoto učení pronásledovat a vymýtit veškerý vliv hnutí.

Rudolf Hess, jako druhý nejvyšší představitel režimu, se těšil vysokému vlivu v řadách NSDAP a platil za mocného vyznavače tohoto, nyní nepopulárního a protirežimního, hnutí. Oproti němu stál jeho podřízený, Martin Bormann, který, byť podřízený Hesse, měl neméně menší vliv na špičky NSDAP a vyjadřoval opačný názor než Hess. Oba tyto mocnáři se řadili ke špičkám dvou odlišných frakcí bezpečnostních složek třetí říše, které vyjadřovaly diametrálně odlišné postoje vůči okultismu. Rudolf Hess byl jejich příznivcem a vyznavačem, Martin Bormann naopak odpůrcem, jak tvrdí Staudenmaier.

„...Bormann a ministr propagandy Joseph Goebbels zahrnuli nejen antroposofisty, ale i teosofisty, ariosofisty, astrology, parapsychology, věštce, léčitele, čtenáře run, proutkaře jako věřící nebo praktikanty údajných okultních praktik. Esoterická hnutí s neidentifikovatelným pohledem na svět zaujali středobod v panteonu skrytých nepřátel a antroposofie zaujala prominentní pozici jako vnímaný protivník národního socialismu.“⁸⁹

Příkladem je i PhDr. Jan Kefer - významný český astrolog, hermetik a představitel tzv. bílé magie. Za protektorátu dostal jako poloviční Němec nabídku na spolupráci s okupanty, kterou odmítl. V létě 1941 nacisté rozjeli velkou akci proti okultistům a hermetikům v celé

---

⁸⁹ STAUDENMAIER, Peter. Fascist Occultism and Its Close Relationship to Nazi Science. 2010. Dostupné z: <https://ecommons.cornell.edu/bitstream/handle/1813/17662/Staudenmaier%2C%20Peter.pdf> (přeloženo z aj)

třetí říši. Kefer byl zatčen a umístěn do koncentračního tábora Flossenbürg, kde byl usmrčen.

Podobnou zálibu pro okultismus, ale odlišný postoj k nacismu měl Jiří Smíchovský. Již za jeho života kolovalo spousta neověřených informací. Bylo podezření, že byl tajným jezuitou a svobodným zednářem. Spíše se ovšem jedná o fámou, protože Jiří Arvéd Smíchovský byl ve dvacátých letech vyloučen z kněžského semináře v Římě a je proto nepravděpodobné, že by později byl přijat do jezuitského řádu.

Zatímco Smíchovský byl členem Národní obce fašistické a později kolaboroval s nacistickým režimem, Kefer věřil v ideály spravedlnosti a lásky i tváří v tvář nacismu a stal se nejvýraznější českou obětí akce Hess – snahy nacistického režimu zlikvidovat hermetismus a okultismus v celé třetí říši.⁹⁰

8.1 Kurlander a jeho vhled

O fascinaci nacistů okultismem se vyprávějí legendy a ve většině případů z nich hned po osobě Hitlera nejvíce vystupuje velitel SS Heinrich Himmler. Jednalo se o jeho osobní posedlost, která je přeceňována, nebo tomu bylo právě naopak? Na straně jedné se nacisté snažili mezi řadovými obyvateli třetí říše potlačit vše, co souviselo s nadpřirozenem, a na straně druhé velká část východisek a cílů nacistické politiky vzešla z okultismu, árijských mýtů a legend, čímž se snažili ospravedlnit své činy.

Eric Kurlander se v knize „Hitlerova monstra“ snaží o zmapování problematiky a nalezení vazeb mezi jednotlivými etapami vývoje nacismu a inspirací nadpřirozenem. Kniha⁹¹ je přehledně rozdělena do tří chronologicky řazených kapitol. První z nich mapuje období utváření nacistických myšlenek a ideálů a vzestup NSDAP v Německu. Ve druhé najdeme období těsně před druhou světovou válkou, kdy sílil vliv Hitlera v celé Evropě a jedním z nástrojů moci se stala i dobře vedená propaganda, živená mimo jiné i árijskou mytologií. Poslední kapitola je věnována období druhé světové války a ideji rasově čisté třetí říše s konečným řešením židovské otázky. V poslední podkapitole se Kurlander věnuje úpadku

---

⁹⁰ BERNARDOVÁ, Kristýna. Nacismus versus okultismus za protektorátu: Osudy Jiřího Arvéda Smíchovského a Jana Kefera. Academie, 2021. ISBN 978-80-200-3127-3, str.84

⁹¹ Eric Kurlander, Hitlerova monstra, 2021, nakl. Academia, ISBN 978-80-200-3123-5

třetí říše, kdy ideologové režimu i přes očividnou porážku podsouvali řadovému obyvatelstvu informace o zázračných zbraních, které pomohou vyhrát válku.

Eric Kurlander přednáší na univerzitě soudobé evropské a německé dějiny a obsah a forma knihy zcela odpovídá pojetí odborné vědecké publikace, jak bychom od akademika očekávali. Nesnaží se o popularizaci zjištěného, ale předkládá fakta.

Kurlander se zmiňuje nejen v knize, ale i ve své přednášce o Alfredu Rosenbergovi, hlavním ideovým tvůrci NSDAP. „*The success of National Socialism, the unique appearance of the Führer, has no precedent in German history...The consequence...is that many Germans, due to their proclivity for the romantic and the mystical, indeed the occult, came to understand the success of Nation Socialism in this fashion*⁹²“

Kurlander tvrdí, že Rosenberg svým výrokem říká, že úspěch NSDAP není díky politické agitaci jejích členů, ale je zapříčiněn fascinací Němců v okultismu a spojení si NSDAP s touto problematikou. Své přesvědčení opírá o tvrzení několika významných lidí, např. Lotte H. Eisner a Theodor W. Adorno, kteří žili v době rozmachu národního socialismu. Tito tvrdí, že právě fascinace v hrůzách, silné osobnosti a mystičnu vydláždila cestu Adolfu Hitlerovi k vládě nad Německem a k nastolení nacistické vlády, jelikož nacismus se silně opíral právě o okultismus.

Dále zmiňuje von Sebottendorfa, který tvrdil, že nacismus se zrodil v jeho uskupení a ze společnosti Thule. Tímto završuje odůvodnění, proč je nacismus opředen mlhou okultismu. Tento fenomén i po válce, kdy fascinace a tvrzení, že nacismus má své kořeny v okultismu, pokračuje a stává se velmi populárním. Zmiňuje však problém, který s tímto fenoménem šel ruku v ruce. Většina autorů, kteří toto téma zpracovávali, se drželi myšlenky, že všichni představitelé nacismu byli v okultismu zainteresovaní.

Toto tvrzení Kurlander vyvrací tím, že jakmile se nacisté dostali k moci, začali vymýtat právě okultní společnosti a mystické spolky. Za důvod těchto akcí uvádí nutnost vymýcení sektářství, které znesnadňuje ideologii režimu všechny ovládnout a ztěžuje tak kontrolu nad částí populace. Toto dále utvrzuje přesvědčením, že po odletu Rudolfa Hesse do Anglie,

---

⁹² KURLANDER, Eric. Hitler's Monsters: A Supernatural History of the Third Reich." Přednáška uveřejněná dne 31. 10. 2017 na YouTube [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=96r_nvkc30Y

aby zde vyjednal mír, se Hitler dotazoval, proč tak učinil a měl dostat odpověď, že za Hessovo jednání mohou právě okultisté, kteří jej přesvědčili, že je to řešení nadcházející krize ve válce, která je způsobena boji na dvou frontách. Reinhard Heidrich vytvořil dle Kurlandera seznam okultistů, kteří měli být právě kvůli útěku Hesse zlikvidováni v rámci takzvané Akce Hess, ale tato perzekuce trvala jen několik týdnů.

Dále uvádí termín „border science“, který vysvětluje jako vědy hraničící s obecně přijímaným názorem, co věda je, a co už věda není. Za příklad uvádí praktikujícího lékaře, který se zajímá o homeopatiku a dále své vysvětlení rozvádí do okultních sfér. Za příklad udává, že nacisté praktikovali různé border science experimenty, při kterých využívali poznatků z vědy za účelem dosažení nadpřirozených výsledků, jakým je například kontakt se zesnulým. Toto shrnuje pod termín „Scientific occultism“. Za další důvod inklinace k okultismu uvádí, dost možná pouze účelové využití okultismu ze strany nacistů, že okultismus byl užíván k legalizaci různých pseudovědeckých experimentů, které se ze strany nacistů dělo mnoho.

Restrikce a perzekuce okultních spolků mohla být dle Kurlandera čistě politicky účelová, aby se strana zbavila nepohodlných lidí, kteří by mohli ztěžovat jejich cestu k vítězství. Toto podporuje znepokojením Hanse Bendera, německého představitele border science, spočívající ve strachu ze zhoršující se situace v sektářství ve vztahu k vládnoucí partaji. Tento se obrátil na svého švýcarského kolegu, který jej měl ve svém dopise upokojit. Během války byl Bender dokonce sponzorován režimem na příkaz Himmlera a stal se hlavním parapsychologem třetí říše.

Kurlander pokračuje přednášku v rámci využití okultismu na bitevním poli. S touto myšlenkou dle něj přišel Joseph Goebbels ve chvíli, kdy doručil Hitlerovi dopis od astrologa, ve kterém varoval Hitlera před atentátem, který se skutečně stal. Ve svém deníku Goebbels uvedl, že Hitler a Himmler projevíli veliký zájem o využití astrologie pro potřeby války. Následně Goebbels naverboval několik astrologů a na základě jejich poznatků formoval propagandu, ve které tvořil důvody pro kapitulaci nepřátelských vojsk a důvody, na základě kterých podporoval myšlenku neporazitelnosti armády třetí říše.

Tomuto propagandistickému využití okultismu nahrávalo dle Kurlandera i osvobození Benita Mussoliniho ze zajetí po vpádu spojeneckých. Mussoliniho převáželi jeho

uchvatitelé každý den na jiné místo, aby zamezili pokusu o osvobození, avšak Německá armáda získala informace o jeho pozici a osvobodila jej bez jediného výstřelu. Informace o pozici Mussoliniho získala armáda konvenčními metodami, jako například rozšifrování spojeneckých komunikačních kanálů, ale Himmler a další nacistické špičky tvrdili, že informaci získali právě od astrologů, které zaměstnávali.

Kurlander se tedy staví k problematice okultismu v nacistickém Německu spíše skepticky. Nachází velmi mnoho nesrovnalostí, které poukazují spíše na propagandistické využití okultismu, než na jeho faktické využití pro potřeby válečné mašinérie a získání tak potřebných vítězství na bitevních polích. Neopouští však tvrzení, že například právě Himmler měl svého astrologa, se kterým se radil o svých dalších krocích.

Závěr

Přitažlivost nacismu spočívala zejména v tom, že nabízel grandiózní fantastické představy, které poskytly úlevu od akutních pocitů strachu, porážky a demoralizace. Nacisté tvrdili, že protiněmecké spiknutí židů a jejich přísluhovačů ohrožuje přežití německého národa. Německo bylo po válce na straně poražených, a navíc bylo zasaženo hospodářskou krizí. Bylo tedy snadné příslibem lepších zítřků ovlivňovat masy. Dnešním jazykem bychom tehdejší režim mohli označit termínem „populistický“.

Základní stanovená hypotéza, kterou jsem pro tuto práci zvolil, se potvrdila, byť nikoliv v míře, v jaké jsem očekával. Byť byl okultismus přítomen i v řadách špiček vedení NSDAP, neměl zjevně takový vliv, aby okultní spolky či jednotlivci mohly ovládat dění v politice či měly podíl na tvorbě ideologie. Okultismus posloužil spíše jako vábnička nebo senzace, na kterou NSDAP, resp. někteří jednotliví členové, lákali přívržence touto tematikou zaujaté a dopomohl k ospravedlnění válečných aktů proti Evropě a proti etnickým skupinám v očích běžných Němců, kterým toto vysvětlení stačilo.

Největším překvapením pro mě osobně bylo zjištění, jakou měrou nacistické Německo mělo v očích Rosenberga plán s křesťanskou církví a stylem, jakým ji chtěl přetvořit a zničit. Je obecně známým faktem, že němečtí vojáci měli na opaskových sponách nápis Bůh s námi, tudíž jsem skutečně nečekal takovýto odpor k víře tohoto typu. Skutečně

můžeme být rádi, že Adolf Hitler byl definitivně poražen a spáchal sebevraždu ve svém bunkru, jelikož jeho vítězství by zajisté odstartovalo šílenou dobu boje o holý život, kdy by si lidé, i za cenu toho nejcennějšího, museli bránit základní a nejdůležitější schopnost člověka, svobodnou mysl.

Dále jsem neočekával zjištění o vnitřním rozkolu v samotné NSDAP ohledně vnímání okultismu. U diktátorských režimů extrémních pravicových či levicových garnitur lze očekávat naprostou jednotu myšlení, jelikož takováto hnutí si zakládají na jednotě. Vzhledem k dostupnosti zdrojů však nelze spolehlivě určit, zda příklon k okultismu byl skutečně tak silný, jak byl popisován, jelikož informace jsou v jistých bodech až protichůdné a navzájem se rozporují. Převládá ale spíše tábor racionálních autorů, kteří tvrdí, že některé osoby se o tyto praktiky zajímaly, ale jejich členství či okultní zájmy neměly pro třetí říši výrazný význam.

Lze tedy i říci, že nelze s úplnou jistotou vyřknout verdikt nad tímto tématem, jelikož je do dnešního dne nacistický okultismus opředen mýty stejně tak, jako se mýty sám zabýval, avšak tvrdě převažuje názor, že příklon k okultismu nebyl natolik významný, aby získal rozhodující vliv, zejména s vědomím toho, že Adolf Hitler nebyl členem jedině, prokazatelně existující, okultní společnosti, společnosti Thule.

Mnohdy víru ve spojení nacismu s okultismem přizívají senzacechtivé literární žánry. To, že se třetí říši na krátkou dobu podařilo ovládnout prakticky celý kontinent a to, že nakonec byla poražena, lze vysvětlit zcela logickými argumenty bez použití nadpřirozených jevů či mýtů.

Úplným závěrem bych chtěl touto cestou poděkovat svému vedoucímu práce za vzorné vedení a v první řadě chopení se vedení práce s takovouto téměř neznámou problematikou.

Použité zdroje:

1. BAHN, Peter a Heiner GEHRING. Der Vril-Mythos. ISBN 3-930243-03-2
2. BEDŮRFTIG, Friedemann. Třetí říše a druhá světová válka: lexikon německého nacionálního socialismu 1933-1945. 1. vyd. Praha: Prostor, 2004, ISBN 80-7260-109-1
3. BERNARDOVÁ, Kristýna. Nacismus versus okultismus za protektorátu: Osudy Jiřího Arvéda Smíchovského a Jana Kefera. Academie, 2021. ISBN 978-80-200-3127-3
4. BURLEIGH, Michael. The Racial State: Germany 1933-1945. Cambridge University Press, 1991. ISBN 978-0-521-39802-2
5. CECIL, Robert. The Myth of the Master Race: Alfred Rosenberg and Nazi Ideology. Dodd Mead & Co., 1972. ISBN 0-396-06577-5
6. CONFINO, Alon. Why Did the Nazis Burn the Hebrew Bible?
7. COPPA, Frank. J. Controversial Concordats. The Catholic University of America Press, 1999. ISBN 9780813209203
8. Dobyvatelé ztracené archy [Raiders of the Lost Ark]. Režie Steven SPIELBERG. USA: Paramount Pictures, 1981
9. EDITORS, History.com. Holy Grail. History.com [online]. New York City: A&E Television Networks, 2017, 18.7.2017
10. EKKEHARD, Hieronymus. Jörg Lanz von Liebenfels: Handbuch zur "Völkischen Bewegung". 1. New York: Boston: K. G. Saur Verlag, 1996. ISBN 9783110964240
11. Exodus
12. F. STONE, John. Elektronická kopie dopisu obsahující program Říšské církve [online]. 1941. Dostupné z: <http://docs.fdrlibrary.marist.edu/psf/box31/t296p01.html>.
13. FITZGERALD, Michael. Nacistická okultní válka: Hitlerova smlouva se silami zla. Praha: Volvox. Globator, c2014. ISBN 978-80-7207-969-8
14. GOODRICK-CLARKE, Nicholas, Okultní kořeny nacismu, Votobia Praha, 1998, ISBN 80-7220-023-2

15. GOODRICK-CLARKE, NICHOLAS. The Occult Roots of Nazism: Secret Aryan Cults and their Influence on Nazi Ideology. London: Tauris Parke Paperbacks, 2004. ISBN 1 86064 973 4
16. GOODRICK-CLARKE, Nicholas. Helena Blavatsky (Western Esoteric Masters). 2. North Atlantic Books, 2011. ISBN 9781556434570
17. HAMANN, Brigitte. Hitler's Vienna: A Portrait of the Tyrant as a Young Man. Praha: Tauris Parke Paperbacks, 2010
18. Indiana Jones a Poslední křížová výprava [Indiana Jones and the Last Crusade]. Režie Steven SPIELBERG. USA: Paramount Pictures, 1989
19. KENT, Peter G. Between Rome and London: Pius XI, the Catholic Church and the Abyssinian Crisis of 1935-1936
20. KERSHAW, Ian. Hitler: A Biography. W. W. Norton & Company, 2008. ISBN 9788535917581
21. KERSHAW, Ian. Hitler: 1889-1936 Hubris.. W. W. Norton & Company, 2000. ISBN 0393320359
22. KIRKWOOD, Robert Charles. Who Hitler Is. 1. Clarendon Press, 1939. ISBN 9780198217053
23. KRAMER, Naomi. The Nazi Séance: The Strange Story of The Jewish Psychic in Hitler's Circle. Jewish Book Council [online]. New York: Jewish Book Council
24. KURLANDER, Eric. Hitler's Monsters: A Supernatural History of the Third Reich." Přednáška uveřejněná dne 31. 10. 2017 na YouTube [online].
25. KURLANDER, Eric. Hitlerova monstra. Academia, 2021. ISBN 978-80-200-3123-5
26. LEY, Willy- Pseudoscience in Naziland, 1947
27. Life in Nazi-controlled Europe: Religion. The Holocaust Explained [online]. Londýn: The Wiener Holocaust Library
28. NOAKES, Jeremy. History, [online], ročník. 73, vydání. 238, 1988, JSTOR
29. Novinový článek „Allies Capture Nazi Pagan Philosopher". National Library of Australia. 1945
30. Oficiální text distributora
https://store.steampowered.com/app/9010/Return_to_Castle_Wolfenstein/

31. PHELPS, Reginald H. Before Hitler Came. 35. The University of Chicago Press, 1963. ISBN 3858000027
32. PRINGLE, Heather. The Master Plan: Himmler's Scholars and the Holocaust. 1. New York: Hyperion, 2006. ISBN 978-0-7868-6886-5
33. SHIRER, William L. The Rise and Fall of the Third Reich: A History of Nazi Germany. Secker & Warburg (1960). ISBN 0517102943
34. SINNETT, Alfred Percy. The Occult World. 2. Trübner & Co, 1885. ISBN 1633916294
35. SMITH, Kingsbury "The Execution of Nazi War Criminals" (1946). International News Service
36. SPEER, Albert. Inside the Third Reich: Memoirs by Albert Speer. 1970, str. 115
37. STAUDENMAIER, Peter. Fascist Occultism and Its Close Relationship to Nazi Science. 2010 [online]
38. STRUBE, Julian. Vril. Eine okkulte Urkraft in Theosophie und esoterischem Neonazismus. ISBN 978-3-7705-5515-4
39. ULLRICH, Volker. Hitler: Ascent: 1889-1939, str. 105-107
40. WEALE, Adrian. The SS: A New History. Little, Brown, 2010 ISBN 978-1-4087-0304-5
41. WEINREICH, Max. Hitler's professors. 2. Yale University Press, 1999. ISBN 0300053878
42. WHYTE, Max. "The Uses and Abuses of Nietzsche in the Third Reich: Alfred Baeumler's 'Heroic Realism'." Journal of Contemporary History, [online] ročník. 43, vydání 2, 2008, JSTOR
43. ŽALOUDEK, Karel, Encyklopedie politiky, 2004, ISBN 80-7277-209-0
44. https://germanhistorydocs.ghi-dc.org/pdf/deu/JEW_RELIGIONZUGEHTABELLE_GER.pdf
45. <https://www.dw.com/en/christmas-not-such-a-holy-night-under-the-nazis/a-5042819>
46. <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/how-the-nazis-stole-christmas-1846365.html>

47. Obrázek 1:

https://no.wikipedia.org/wiki/Odelsrune#/media/Fil:Runic_letter_othalan.svg

48. Obrázek 2:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Schutzstaffel#/media/Soubor:Sig_runes.svg